

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ

Ἐκαστον φύλλον παράδες 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

ΚΟΥΡΣΟΥΜ ΧΑΝ, ΑΡΙΘ. 3

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΚΟΓΚΟΛ

Ο ΜΑΝΔΥΑΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἔτησία	ἐν Κωνσταντινουπόλει.	Γρ.	30
»	» ταῖς Ἐπαρχίαις.	»	40
»	» τῷ Ἐξωτερικῷ.	Φρ.	10

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ

Ὁ ἐγγράφων ἕνα συνδρομητήν, προπληρώνοντα τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ λαμβάνει δωρεάν ἕκατον ἐπισκεπτήρια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΚΟΓΚΟΛ: Ὁ Μανδύας (διήγημα).
 Α. ΑΣΤΕΡΙΟΥ: Ἀπὸ τὴν ἄλωσιν. Ἡ Κερκόπορτα.
 Β. LACAUSSE: Ρεμβασμοί. (Ποίημα, μετάφρασις Ὑπατίας.
 ΑΡΓ. ΚΟΡΑΚΑ: Στιγμὲς Τρελλὰς. (Διήγημα)
 ΗΡ. ΠΙΝΤΖΑ: Πλατωνικός. (Κωωδία, συνέχεια).
 Ν. ΧΑΡΗ: Τρελλὰ φύλλα. Γιατί ; ..
 ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ: Ἀλησμόνητα.
 Ν. ΑΜΟΥΡΓΙΑΝΟΥ: Κύνκειο ἄσμα. (ποίημα).
 ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ: Μαργαρίτα Στέφα. (Μυθιστόρημα, συνέχεια).

Ὀλιγόστιχα, Ἀλληλογραφία, Εἰκόν.

Σὲ κάποιο τμήμα ὑπουργείου . . . ὅμως καλλίτερα νὰ μὴ σᾶς πῶ σὲ ποῖο τμήμα. Δὲν ὑπάρχει στὴν Ρωσσία γένος πλέον εὐσίσθητο ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ὑπουργείων τοῦ στρατοῦ, τῶν γραφείων, μ' ἕνα λόγο ἀπὸ ὅλους οἱ ὁποῖοι περιλαμβάνονται σὲ γενικὸ ὄνομα τῶν γραφειοκρατῶν. Ὀλίγο ἕνας ἀπ' αὐτοὺς νὰ προσβληθῆ, νομίζει πῶς ὄλη ἡ διοίκησις προσβάλλεται ἐν ὀνόματί του.

Λοιπὸν ἕνας Ἰσραβνίκ *), ἐν ξεύρω πλέον σὲ ποῖα πόλι, συνέταξε μίαν ἐκθεοὶ ἔχουσαν σκοπὸν ν' ἀποδείξῃ πῶς δὲν ἀπονέμεται πλέον σεβασμὸς εἰς τὰς διαταγὰς τῆς κυβερνήσεως, ἐπειδὴ ἔτολμοῦσαν μερικοὶ νὰ δώσουν περιφρονητικὴν σημασίαν εἰς τὴν ἱερὰν λέξιν Ἰσραβνίκ καὶ διὰ τὸ ἀποδείξῃ ἐπεσυνῆπτε εἰς τὴν ἔκθεσιν, ἕνα ἔντυπον οχήματος δευτέρου, εἶδος μυθιστορήματος ὅπου συνηγᾶτο εἰς κάθε δέκα σελίδας ἕνας Ἰσραβνίκ μεθυμένος. Ὡστε διὰ ν' ἀποκλεισῶ ἐκ τῶν προτέρωνκάθε παράπονον ἐπιροίμησα νὰ προσδιορίσω ἀκριβῶς τὸ ὑπουργικὸν τμήμα ὅπου συμβαίνει ἡ ἱστορία μου καὶ θὰ περιορισθῶ νὰ γράφω εἰς ἕνα γραφεῖον. Ὑπῆρχεν λοιπὸν εἰς ἕνα γραφεῖον ἕνας ἄνθρωπος, ἕνας ὑπάλληλος, ὁ ὁποῖος δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀποκρίνω, εἶχε ἔξω-τερικὸν ἀρκετὰ ἀσήμαντον. Κοιτῶς, εἶχε νὸ πρόσωπον ὀλίγον εὐλογιασμένο, τὰ μαλλὰ ὀλίγο κόκ-

(*) δημόσιος ὑπάλληλος.

κινα, τὸ κρατὶν μετρίως φαλακρό, τοὺς κροτάφους καὶ τὰ μάγουλα ἀδλακωμένα ἀπὸ ρυτίδες, χωρὶς νὰ ὑπολογίζομεν τὰς ἄλλας ἀτελείας. Αὐτὴ ἦτον ἡ εἰκὼν τοῦ ἥρωός μας ὅπως τὴν εἶχε κάμει τὸ κλίμα τῆς Πετρούπολεως.

“Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν τῇ διοικήσει τάξιν του — διότι σὲ μᾶς πρέπει πρὸ παντὸς νὰ προσδιορισθῇ ἡ τάξις τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου — ἦτο καθὼς κοινῶς λέγουν τιλοῦχος σύμβουλος, δηλαδὴ ἓνας ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους, ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους καθὼς γνωρίζετε ἐξασκεῖται ἡ εἰρωνικὴ εὐφροσύνη μερικῶν συγγραφέων, κηλιδωμένων μὲ τὴν ἑλεεινὴν συνήθειαν νὰ καταφέρονται ἐναντίον ἀνθρώπων ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ὑπερασπισθῶν.

Τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα τοῦ ἥρωός μας ἦτο Βασμαζίν,* ὀνομάζετο δὲ μὲ τὸ ὄνομα καὶ τὸ πατρωνυμικόν του: Ἀκάκιος Ἀκακίεβιτς. Ἴσως ὁ ἀναγνώστης εὔρη τὰ ὀνόματα αὐτὰ ὀλίγον παρὰ ὀλίγον καὶ ὀλίγον ἐξεζητημένα, ὅμως ἡμπορῶ νὰ τὸν βεβαιώσω ὅτι δὲν εἶναι καὶ διὰ αἱ περιστάσεις μοῦ κατέστησαν ἀδύνατον τὴν ἐκλογὴν ἄλλων.

Ἴδὸν πραγματικῶς τί ἔγινε.

“Ὁ Ἀκάκιος Ἀκακίεβιτς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἂν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη, τὴν νύκτα τῆς 22 Μαρτίου. Ἡ μακαρίζουσα μητέρα του, ἡ ὁποία ἦτο σύζυγος ἐνὸς δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ποῦ ἦτο μὰ πολὺ καλὴ γυναῖκα, ἔσπευσε ἀμέσως καθὼς ἤρμυζε νὰ βαπτίσῃ τὸν νεογέννητον. Δεξιὰ τῆς ἐστέκετο ὁ ἀνάδοχος Ἰβάν Ἰβάνοβιτς Γεροσκίν, προσωπικότης πολὺ σημαντικὴ, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπεφορτισμένος νὰ πρωτοκολλῇ τὰ ἔγγραφα τῆς Γερουσίας καὶ ἀριστερὰ ἡ ἀνάδοχος Ἀρίνα Σεμερόβνα Βιελοκρούσοβ, σύζυγος τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ προικισμένη μὲ σπανίας ἀρετάς.

Ἐπρότερον τρία ὀνόματα κατ' ἐκλογὴν τῆς μητρός: Μοκουίς, Κοκουίς, καὶ Χοσδαζάκουίς.

— “Ὁχι, εἶπε, κανένα δὲ μ' ἀρέσει.

“Ἦνα ἱκανοποιήσουν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἤνοιξαν τὸ ἡμερολόγιον καὶ ἔβαλαν τὸν δάκτυλον ἐπὶ δύο ἄλλων ὀνομάτων, Τριφίλι καὶ Βαραχάτιος.

— Μὰ αὐτὰ εἶνε ὀργὴ Κυρίου, ἀνέκραξεν ἡ μητέρα, ὑπῆρξαν ποτὲ ὀνόματα τέτοια. Πρώτη φορὰ τ' ἀκούω τέτοια ὀνόματα. Ἄν ἦτον τοῦλάχιστον Βαραδάτ ἢ Βαρούχ, ὅμως Τριφίλι καὶ Βαραχάτιος...

Ἐξεφύλλισαν πάλι τὸ ἡμερολόγιον καὶ ἤθραν: Παβ-σικάχι καὶ Βαχλίσοι.

— “Ὁχι, ἀλήθεια, εἶπε πάλιν ἡ μητέρα, αὐτὸ εἶναι παιχνίδι μὲ τὴ φτώχεια, ἂν δὲν ὑπάρχει καλλίτερο ἄς πάρη τ' ὄνομα τοῦ πατέρα του. Ὁ πατέρας του ὀνομάζεται Ἀκάκιος, ἄς ὀνομασθῇ καὶ τὸ παιδί του Ἀκάκιος.

Κι' ἔτσι ἐβαπτίσθη Ἀκάκιος Ἀκακίεβιτς. Τὸ παιδί ἐβυθίσθη εἰς τὴν κολυμβήθραν, πρᾶγμα ποῦ τὸ ἔκαμε νὰ ξεφρονίσῃ καὶ νὰ κάμη χιλίους μορφασμούς, ὡς νὰ ἐπρόσβλεπε ὅτι θὰ ἐγίνετο μίαν ἡμέραν τιλοῦχος σύμβουλος.

(* Βασμαζίν = κοιντοῦρᾶς.

Ἐπιμείναμεν νὰ διηγηθῶμεν τὰ γεγονότα ὅπως ἔγινον, γὰρ νὰ πεισθῇ ὁ ἀναγνώστης ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλως καὶ ὅτι ὁ μικρὸς Ἀκάκιος δὲν ἦτο δυνατόν νὰ λάβῃ ἄλλο ὄνομα.

Πότε ὁ Ἀκάκιος Ἀκακίεβιτς εἰσῆλθε εἰς τὸ γραφεῖον καὶ ποῖος τὸν εἰσήγαγε εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν, κανεὶς σήμερον δὲν τὸ γνωρίζει, ὅμως ὅσον καὶ ἂν μετεβλήθησαν οἱ ἀνώτεροί του, πάντοτε ἐφαίνετο εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν, ἀπασχολημένος εἰς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, κρατῶν τὴν αὐτὴν ἱεραρχικὴν τάξιν, εἰς τόσον σημεῖον ὥστε νὰ πιστεύῃ κανεὶς ὅτι ἦλθε εἰς τὸν κόσμον τοιοῦτος ὅπως ἦτ' ὁ μὲ τοὺς φαλακροὺς κροτάφους καὶ τὴν ἐπίσημον στολήν.

Εἰς τὸ γραφεῖον ὅπου ἦτο ὑπάλληλος κανεὶς δὲν τοῦ ἐδείκνυε κανένα σεβασμόν. Ἀκόμη καὶ οἱ ὑπηρέται τοῦ γραφείου δὲν ἐσηκώνοντο ὅταν εἰσῆρχετο, δὲν ἐπρόσεχαν ὁ αὐτόν, δὲν τὸν ἐλογόριαζαν περισσότερο ἀπὸ μίαν μνῆγαν ποῦ ἡμποροῦσε νὰ περάσῃ πετῶντας. Οἱ ἀνώτεροί τοῦ ἐφέροντο μὲ ψυχρότητα καὶ δεσποτισμόν. Οἱ βοηθοὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γραφείου ἐπρόσεχαν πάντοτε νὰ μὴν τοῦ εἰποῦν ὅταν ἔρριπταν μπροστά του ἓνα ὄρος χαριῶν.

— Λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ τὸ ἀντιγράφετε.

— Ἢ, ὦριστε κάτι ἐνδιαφέρον, μὰ ὦραία δουλίτσα.

Ἢ ἄλλην εὐχάριστον φράσιν ὅπως συνειδέξεται μεταξὺ καλοαναθρεμμένων ὑπαλλήλων.

Ὁ Ἀκάκιος, αὐτός, ἐλάμβανε τὰ ἔγγραφα χωρὶς νὰ σκεφθῇ ἂν εἶχαν δίκαιον ἢ ἄδικον νὰ τοῦ τὰ φέρουν. Τὰ ἔπιανε καὶ ἤρχιζε ἀμέσως νὰ τὰ ἀντιγράφῃ.

Οἱ νεώτεροί ἀπ' αὐτὸν συνάδελφοί του, τὸν εἶχαν ὡς ἀντικείμενον τῶν σκαυμάτων των καὶ τὸ σημάδι τῶν πνευματωδῶν των λέξεων (ὅσον εἶνε δυνατόν ὑπάλληλος καὶ μάλιστα δημοσίον γραφεῖον νὰ ἔχη πνεῦμα). Ἄλλοτε διηγοῦντο ἐνώπιόν του ἓνα σωρὸν φαντασιωδῶν ἱστοριῶν διὰ λογαριασμόν του καὶ διὰ τὴν γυναῖκα ποῦ εἰς τὸ σπύτι τῆς κατοικοῦσε μίαν γραῖα ἐβδομηῆντα χρονῶν. Ἐλεγον ὅτι τὴν ἔδεσσε καὶ τὸν ἐρωτοῦσαν πότε θὰ τὴν ὀδηγοῦσε εἰς τὸν γαμήλιον θάλαμον ἢ ἔρριχναν ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του σωρὸν ψιλῶν χαριῶν λέγοντες ὅτι ἦσαν νιφάδες χιόνος.

Ἄλλὰ ὁ Ἀκάκιος οὔτε λέξιν εἶχε διὰ ν' ἀπαντήσῃ εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς προσβολὰς, ἐφέρετο ὡς νὰ μὴν εἶχε κανένα τριγύρω του. Ὅλαι αὐταὶ αἱ μικραὶ στενοχωρίαὶ δὲν ἐξασκοῦσαν καμμίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀφοσιώσεώς του εἰς τὴν ἐργασίαν, ἀνάμεσα εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς πειρασμοὺς τῆς διαταράξεως δὲν ἔκαμνε οὔτε ἓνα λάθος γραφῆς. Καὶ ὅταν ὁ ἐμπαιγμὸς ἐγίνετο ἀνυπόφορος, ὅταν τὸν ἔσυραν ἀπὸ τὸ μανίκι καὶ τὸν ἐμπόδιζαν νὰ γράψῃ, ἔλεγε:

— Ἀφήστε με λοιπόν. Γιατί θέλετε νὰ μ' ἐμποδίσετε σὴν ἐργασίαν μου.

Καὶ ὑπῆρχε κάτι τὸ ἰδιαιτέρως συγκινητικὸν μέσα σ' αὐτὰ τὰ λόγια καὶ τὸν τρόπον ποῦ τὰ ἐλόφρερε.

(Ἀκολουθεῖ).

Α. Ἀκροθαλασσίτου.

Καταχωρίζομεν τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ μας συνεργάτου κ. Ἀστ. Ἀλεξ. Ἀστερίου, ὁ ὁποῖος τόσον εὐδοκίμως καταγίνεται εἰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας. Οἱ ἀναγνώσται μας τὸν ἐκρίναν ἤδη καὶ ἐπῆρσαν τὸ ἔργον του. Ὁ κ. Ἀστερίου εἶναι ἐκ τῶν δρώντων μελῶν τῆς ἐν Ἀλμωρῶν παροχῆς ἡδὴ ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἐν Ἀθήναις τοιαύτης. Εἰργάσθη καὶ ἐργάζεται ἀκαταπόνητος ὅπως καὶ αὐτὸς προσφέρει τὴν πνευματικὴν του συμβολὴν εἰς τὴν ἀποκάλυψιν σημεῖων καὶ ἐπιγραφῶν τῆς ἀρχαίας καὶ μεσαιωνικῆς ἡμῶν ἐποχῆς. Τὸ ἔργον τὸ δημοσιονόμενον εἰς τὸ σημερινὸ τεῦχος τοῦ “Ἐπικαίρου”, εἶναι ἀπόσπασμα μακρᾶς μελέτης, πραγματευομένης τὰ κατὰ τὴν ἄλωσιν. Ἡ περὶ Ἰουστινιανῆ βέβαια γνώμη του εἶναι κάτωσ τοιμηρά, ἀλλ' ἀξίζει ἡ γνώμη αὐτῆ τοῦ κ. Ἀστερίου νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῶν εἰδότων καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης νὰ ἐξαχθῇ ἡ ἀλήθεια.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Η ΑΝΟΙΚΤΗ ΚΕΡΚΟΠΟΡΤΑ
ΚΑΙ Ο ΦΡΑΓΚΟΣ ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ ΤΗΣ

Παράδοξος ὄντως σύμπτωσις ἡ εὐρεσις ἀνοικτῆς πύλης τοῦ τείχους εἰς τοιαύτην κρισιμοτάτην στιγμήν ἐν μέρει ὅπου οὐχὶ ὁμογενῆς ἦτον ἀρχιφύλαξ αὐτῆς.

Ὅσάκις ἀναγινώσκω τὴν πάτριον ἱστορίαν καὶ φθάνω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῶν λεπτομερειῶν δὲν δύναμαι νὰ σταματήσω τὸν νοῦν μου πρὸ τῆς **δαβολικῆς**, ἃς λεχθῆ ἔστω καὶ τοῦτο, σκέψεως εἰς ἣν περιτυρβάξει οὗτος ἀκουσίως.

Τὸ μῖσος μεταξὺ καθολικῶν καὶ ὀρθοδόξων, Φράγκων καὶ Γραικῶν, ἦτον εἰς τὸ ὑψιστον σημεῖον τότε— ἀφοῦ καὶ σήμερον ἔτι ἐν Ἀνατολῇ μεθ' ὅλον τὸν ἡλεκ-

κρικῶς φωτιζόμενον κ'. αἰῶνα πάλιν δὲν ὑπάρχει στιγμή νὰ μὴν ἐκπαῖ — Οὐδεὶς δὲ Φράγκος ὀρθόδοξος πιστὸς καὶ ἐντιμὸς στρατιώτης καὶ ἂν ἦτο, δὲν θὰ συγκατετίθετο χάριν τῶν τοιοῦτων ἀρετῶν του νὰ λησμονήσῃ τὴν ἐνδόμυλον ἀπέχθειαν τὴν ὁποίαν κατὰ τοῦ σχισματικοῦ, κατ' αὐτόν, Γραικοῦ εἶχε.

Τῆς τοιαύτης προλήψεως δὲν δύναμαι νὰ θεωρήσω ἀμέτοχον καὶ τὸν κατὰ τὰ μέσα τῆς κ'. ἑκατονταετηρίδος δρώντα γενναῖον ὄντως Γενοῦξον στρατηγὸν Ἰουστινιανῆν.

Ἀρά γε ποῖος μὲ βεβαίως ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ φανατισμοῦ, ἐν ἐξάλλω σιμῆ εὐρεθείς, δὲν ἀπεφάσισε τὴν ἐλπίσασιν τῆς καταστροφῆς, ἂν μὴ ὀλοσχερῆ ταύτην τὴν καταστροφήν τῶν ἰσχυρογνωμόνων εἰς τὸ σχίσμα Γραικῶν, δηλαδὴ τὴν ἄλωσιν, — διότι τίς οἶδε πῶς θὰ ἤρχοντο τὰ πράγματα ἂν δὲν ἐγίνετο οὕτως ἡ εἰσοδος τῶν πρώτων ἐχθρῶν — τῇ ἐπιτακτικῇ κελεύσει τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἀντιπροσώπου (!) τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀλαλήτου (!) ἀρχιερέως του ἴσως;

Ἀπεφάσισε καὶ ἔπραξεν. Ἦτο δὲ συντελεστικώτερος, εἰς τὸν μέλλοντα νὰ μείνῃ μυστικώτατον σκοπὸν του, ὁ τρόπος οὗτος τῆς προδοσίας, ἀντὶ παντὸς ἄλλου.

« Οὐδεὶς βεβαίως θ' ἀρηθῆ ἐκ τῶν κριτικῶν τῶν » γεγονότων, ἐν τῷ μέλλοντι, ὅτι εἶναι δυνατόν ἀνθρώπιος νοῦς καὶ ἐν στιγμαῖς ἔτι φοβερωτάταις, » προκειμένου καὶ περὶ αὐτῆς τῆς αὐτοσυντηρήσεως » του ἔτι, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ λησμονήσῃ ἐν πυλίδιον » ἀνοικτῶν μέσα εἰς τὴν γενικὴν ἔστω ἀνεμοζάλην τῶν » πραγμάτων ». Αὐτὰ ἐσκέπτετο ὁ φανατικὸς ετεροδόξος νικῶν τὸν γενναῖον καὶ πειθαρχικὸν τῷ καθήκοντι στρατιώτην.

« Ἀλλὰ καὶ ἄντις εὐρεθῆ νὰ ὑποπτεύσῃ τι, ἐξηκολούθησε, πῶς θὰ δυνηθῆ νὰ τ' ἀποδείξῃ; ἀπαιῖ » ὑποψία θὰ μείνου, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος θέλων » νὰ φανῆ καλῆς πίστεως θὰ τὸν πιστεύσῃ ».

Αὐτὰς δ' ἀκριβῶς τὰς ὑποψίας προσπαθῶν νὰ προλάβῃ ἠθέλησε ν' ἀποθάνῃ γενναῖως κατόπι, ἅμα ὡς ὁ ὀσμάνικος χεῖμαρρος κατεπλημύρωσε τὴν πόλιν, καὶ οὕτως ἀφήρσεν ἀπὸ καθ' ἓναν τὸ δικαίωμα νὰ σκεφθῆ περὶ δῆθεν(;) προδοσίας του.— Ἄλλως τε ὑπάρχει πρόφασις ὅτι διαταγῇ τοῦ αυτοκράτορος ἀπὸ τῆς προτετραίας χάριν μελετηθείσης ἐξόδου εἶχον ἀνοιχθῆ καὶ αἱ στρατιωτικαὶ πυλίδες καὶ... ἐλησμονήθη αὐτὴ ἀνοικτή!!

Ἀλλὰ δὲν εἶχε τοῦτον μόνον τὸν σκοπὸν ἡ ἀργότερον ἄμυνά του, ἀφοῦ ἠδύνατο νὰ φύγῃ ἐνωρὶς καὶ ἀμειβόμενος μάλιστα πλουσιοπαρόχως ὑπὸ τοῦ νικητοῦ, ἐὰν δὲν ἐλογόριαζε τὴν ἀποκάλυπτον πλέον ἀποκάλυψιν του ἐνώπιον τῶν μελλουσῶν γενεῶν. Ὁχι δὲ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ φανοῦν οἱ Γραικοὶ ὅτι καὶ μεθ' ὄλην τὴν γενναίαν ὑποστήριξιν τῶν Φράγκων πάλιν δὲν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ κρατήσουν τὸν οἶκον των.

Ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς, πολλάκις ἔχομεν πα-

ραδείγματα, υπερωκῆ τοῦ μεγάλου ἀνθρώπινου ἐγωϊσμοῦ, κατὰ μέρος τοῦ ἀνθρώπου ἀφίνοντες τὴν περὶ ὑπάρξεώς του σκέψιν. Οὕτως ἐγεννήθησαν οἱ μάρτυρες τῆς πίστεως, ἀλλ' ὅμως οὕτω γεννῶνται καὶ οἱ δαίμονες τῶν μεγίστων καταστροφῶν. Ὁ Ἰουστινιάνης, ἐθυσίασε τὸ ἐγὼ του πρὸ τοῦ καθολικοῦ φανατισμοῦ.

Ἡ Πόλις οὕτω πως δύο μέχρι τοῦδε, τὰς καὶ μόνας, φορὰς κατεστράφη, ἀλωθεῖσα, ὑπὸ Φράγκων. Καὶ οἱ αἴτιοι: ἡ δ' σταυροφορία διὰ τοὺς καθολικοὺς κατὰ τὸ πρῶτον· ὁ Ἰουστινιάνης διὰ τοὺς Τούρκους, χάριν ὅμως καὶ αὐθις τῶν καθολικιστικῶν ἰδεῶν, τὸ δευτέρου.

« Ἀλλὰ πῶς τόσο καταφώρως ἐπιτίθεσαι, θὰ μ' ἐρωτήσῃ ὁ ἀντικρούσων, ἄνευ καὶ τῆς παραμικροτέρας ἀποδείξεως; »

« Ὅταν θὰ δυνηθοῦν νὰ μ' ἀποδείξουν τοῦναντίον, ὑπερ ἀδύναταν, θάναφονήσω ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς κατὰ τὸν Ἰουστινιάνην, τότε ἔχω φόβον νὰ κατηγορηθῶ σοβαρῶς!!! »

Ὁραία λογικὴ δὲν εἶναι; Μόνον παραλογισμοὺς δὲν βλέπω! . . .

(29 Μαῖου 1906.

Ἄστέριος.

ΡΕΜΒΑΣΜΟΣ

R. Lacaussade.

Πές μου, ἀστέρι φωτεινὸ, μὲ τίς χρυσὲς φτερούγες Π' ἀνοίγεις μὲς τὸ ἄπειρο μυστηριώδη δρόμο, Ποῦ τρέχεις; Πές ἀστέρι μου; ποῖς εἶναι ὁ σκοπὸς σου, Θὲ νὰ σφαλῆξῃς ἄρα γέ μιὰ μέρα τὰ φτερά σου;

Πές μου, γλωμῆ σελήνη μου, θλιμμένη ταξιδεύτρα Ποῦ σὰ βασιλίσα γυρνᾷς στ' ἀέρινα παλάτια, Σὲ ποιὰν ἀπόκοσμη ἄβυσσο, ὀλόφωτη γιὰ μαύρη Τὴν ἡσυχία ποῦ ποθεῖς, σελήνη μου, γυρεύεις;

Πές μου, ἀγέρι βιαστικό, ποῦ τρέχεις κουρασμένο Σὰν ἔρημος ἀπόκληρος ὅπου σὲ φέρν' ἡ τύχη, Ἐχεις κρεββάτι μυστικὸ σὲ μιὰ γωνιά τοῦ κόσμου, Ἐχεις φωλιά ἀπόκρυφη στὸ δένδρο γιὰ στὸ κῆμα;

Πές μ' ἀφρισμένη θάλασσα, π' ἄγρια μουρμουρίζεις Κι' ὄλω σκορπᾷς παράτονα στὸν ἥλιο καὶ στὴν νύχτα, Ὑπάρχει σ' ἄλλ' ὄριζοντα παράμερο ἀκρογιαλὶ Ὅπου νὰ εὖρης, θάλασσα, ἀνάπαυση καὶ ὕπνο;

Καὶ σύ, καρδιά μ' ἀνήσυχη, σὰν κῆμα ταραγμένη, Καρδιά ποῦ ἓνα τίποτε πικρὸ σὲ φαρμακώνει, Θὰ εὖρης τόπο ἅγιο, ἐδῶ γιὰ σ' ἄλλο κόσμο Ποῦ νὰ μπορῆς νὰ κοιμηθῆς γλυκὰ καὶ νὰ ξεχάσῃς;

Βόσπορος.

Ἰπατία.

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΡΕΛΛΑΣ

Τὸν ἀπάντησα στὸ δρόμο. Πήγαινε σὰν παλαβός. Στιγμές, στιγμές πήγαινε μὲ σηκωμένο κεφάλι καὶ σιωπῶντας, στιγμές στιγμές σήκωνε τὸ κεφάλι καὶ χαμογέλαε μ' ἓνα παράξενο χαμογέλιο.

Φτάσαμε κοντὰ ἐκεῖνος δὲ μὲ κύτταξε τὸν φῶναξα, στάθηκε σὰ ξιπασμένος, γύρισε μὲ εἶδε μὲ ὕφος ἀνθρώπου, ποῦ δὲ φυλάγει ν' ἀκούσῃ τίποτα, ἀνθρώπου, ποῦ πλανιέται σ' ἐρημιὰ καὶ τῶχει πάρεσι ἀπόφαση, πῶς μέρες ὀλάκαιρες δὲ θ' ἀκούσῃ ἀνθρώπινη φωνή, χώρια ἀπὸ τὴ δική του. Μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ μὲ ἔσπρε μαζί του.

— Ποῦ πᾶμε; τοῦ λέω.

— Ἀν ξέρω μοῦ λέει, ἔλα μαζί μου κι' ὅπου μᾶς βγάλει ἡ ἄκρη. Τί σὲ μέλλει; Ἐμένα δὲ μοῦ μέλλει. Σὲ θάλασσα θέλει ἄς με βγάλῃ, σὲ γκρεμινὸ σὰ θέλῃ. Ἐλα μαζί μου, μὴ μ' ἀφήνῃς, ἔχω ἀνάγκη νὰ μιλήσω, ναί, νὰ μιλήσω, νὰ ξεσκάσω. Ἐχω φουρτουνα μέσα μου, ποῦ θὰ μὲ πνίξῃ, θὰ μὲ πνίξῃ. Τί βάσανο ποῦ εἶνε ἡ ζωή!

— Τί τρέχει; τοῦ λέω, τί ἔπαθες;

— Τί ἔχω, τί ἔχω; Χὰ γὰ χά, καὶ γέλασε μ' ἓνα παράξενο γέλιο. Ἀν τῶμαθες; Μὰ καὶ πῶς νὰ τὸ μάθῃς!

Ἄκου, μοῦ λέει. Ξέρεις πόσο τὴν ἀγαποῦσα. Ναί, σὺ τὸ ξέρεις, γιατί σὲ σένα μονάχα ἄνοιγα τὴν καρδιά μου. Ἄ τὴν ἄπιστη, τὴν ἄπιστη! Φαντάσου, φίλε μου, νὰ περᾶσω νὰ τήνε διῶ καὶ νὰ τήνε διῶ στὸ μπαλκόνι τῆς μ' ἐν' ἄλλοτε. Δὲ ξέρω τί ἔπαθα ἐκεῖνη τὴν ὥρα. Μοῦ ἀνέβηκε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι, θάμπωσαν τὰ μάτια μου καὶ . . . τί λέω; . . . ἄ, ναί, πέρασα χωρὶς νὰ τὴν χαιρετίσω. Κατόπι μου ἄκουσα νὰ γελᾷ. Τὸ γέλιο τῆς ἐκεῖνο μὲ δαιμόνισε, κι' ἔφρυγα, σὰ νὰ μὲ κνηροῦσαν φίδια. Φεύγω ἀκόμα, μὲ κνηροῦν ἀκόμα . . .

— Ἡσύχασε δά, τοῦ λέω. Καῖμένε, μὴ τὰ παρεξηγᾷς ὄλα. Ἐκεῖνος, ποῦ εἶδες θάταν κανένας γνωστός τῆς . . . συγγενῆς τῆς μπορᾷ. Ἡ Θέλα δὲν εἶνε Μεσαλίνα στὴν ἀγάπη.

— Ἄ, τὰ λὲς αὐτὰ γιὰ νὰ μὲ ἡσυχάσῃς. Δὲν εἶνε, φίλε μου, ἔτσι, δὲν εἶνε. Ἐκεῖνος ἦταν ἐραστής τῆς. Ἐχω ποῦ νὰ στηρίξω τὴν ιδέα μου. Ἦτανε πλάι ὁ ἓνας στὸν ἄλλοτε καὶ κουβέντιαζαν. Κάτι τῆς ἔλεγε ἐκεῖνος κι' ἐκεῖνη χαμογέλαε. Θεόστραβος, ναί θεόστραβος ἐγὼ χίλιες φορὲς. Τὴν ἀγαποῦσα, τὴν ἀγαποῦσα.

Ξέρεις ποῦ τὴν πρωτογνώρισα. Στὸ νησάκι ἐκεῖνο τὸ μαγεμένο. Ἄ, ἔπρεπε τότε νὰ τὸ καταλάβω. Δὲν τὸ κατάλαβα τότε, τὸ καταλαβαίνω τώρα. Κι' ἦτανε θεοφάνερο, λὲς μοῦ τῶλεγε πάστρικά παστρικά: δὲ σ' ἀγαπῶ. Ποῦ νὰ τὸ καταλάβω, ποῦ ἤμουνα ἀπὸ τὴν ἀγάπη τρελλός . . . λίγο εἶνε, κάτι παραπάνω.

Εἴχαμε βγῆ μονάχοι μας καὶ πηγαίναμε ἀκρογιαλιὰ

ἀκρογιαλιὰ. Ἡ ἀκρογιαλιὰ μᾶς ἔβγαλε σὲ μιὰν ἀκτῆ. Λίγο παραπέρα βροῦσαμε ἓνα σπήλαιο. Μπήκαμε μέσα νὰ τὸ ἰδοῦμε· δὲν ἦταν σκοτεινὸ. Τὸ ἄνοιγμά του ἦταν μεγάλο κι' ἔμπαινε φῶς, κι' ἔμπαιναν ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ οἱ ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, ποῦ βασίλευε πέρα στὸ γλυκοσμίξιμο τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θάλασσας. Κι' ἦταν περιχυμένο μέσα ἓνα κόκκινο φῶς. Τί ἦταν ἐκεῖνο τὸ σπήλαιο! Σήκωνες τὸ κεφάλι κι' ἔβλεπες ἓνα σωρὸ σταλαχτίτες στολισμένους μὲ λογιῆς λογιῆς χρώματα. Τὸ θαυμάσαμε κι' οἱ δύο μας κι' ἐγὼ πέρωνοντας τὸ χέρι τῆς στὸ χέρι μου τῆς εἶπα: «Βλέπεις ἐκεῖνη τὴν πέτρα τὴ μεγάλη στὸ ἄνοιγμα; Αὐτὴ θάβλεπε ἀπὸ πάνω, μὰ δὲν ἔφραζε τὸ ἄνοιγμα. Τί καλὰ ποῦ θάταν νάπερτε καμμιὰ ἄλλη ἀκόμα πιὸ μεγάλη καὶ νὰ ἔφραζε τὸ ἄνοιγμα καὶ νὰ μέναμε δῶ μέσα μονάχοι, μακρονὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, μακρονὰ ἀπὸ κάθε βάσκανο μάτι, μὲ μόνη τὴν ἀγάπη μας τὴν αἰώνια καὶ δῶ νὰ πεθαίναμε ὁ ἓνας στὸν ἄλλο τὴν ἀγκαλιὰ κι' αὐτὸ τὸ μαγικὸ σπήλαιο νὰ γινόταν ὁ τάφος μας χωρὶς νάχομε φόβο νὰ χωριστοῦμε γιὰ καμμιὰ φορὰ!» — «Ἄχ μὴ λὲς τέτοια λόγια, μοῦπε καὶ φοβοῦμαι». Μ' αὐτὰ τὰ λόγια μὲ τρά-

24

λεῖ τὸν Κίμωνα φορτωμένο σὰν καμήλα!

Πέτρος. Ξέρεις τὸ τετράποδο, ποῦ ὀδηγᾷ τίς καμήλες; Ἐν τούτοις ὁ Γιάννης φάνηκε πιὸ δίποδο ἀπ' ὄλους μας, θαρρῶ.

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'

Οἱ ἴδιοι, ΚΙΜΩΝ, ΓΙΑΝΝΗΣ.

Νίκος. Βρὲ ζῶον! Γιατί δὲν τάφερες μόνος σου;

Γιάννης. Ξέρω κ' ἐγὼ; Νά . . . ἔτσι ἔλαχε! . . . Τοῦ λέω πάρτε σεῖς, κ. Κίμων αὐτὰ κ' ἐγὼ φέρνω τᾶλλα.

Νίκος. Πόνε νὰ τα φέρῃς γλήγορα!

Γιάννης. Ἀμὴ δὲν ἔμεινε τίποτις! (Κουδοῦνι τῆς πόρτας).

Νίκος. Τρέχα στὴν πόρτα, κτῆνος! (Φεύγει ὁ Γιάννης).

ΣΚΗΝΗ ΙΔ'

Οἱ ἴδιοι χωρὶς τὸν ΓΙΑΝΝΗ.—Τρῶνε.

Πέτρος. Θᾶναι τὰ παγωτὰ καὶ οἱ σαμπάνιες.

Νίκος. Βρὲ τοὺς ἀθεόφοβους! Τὰ παραγγείλατε μονάχοι σας!

Γιῶργος. Ὅχι τᾶλλο! . . .

Κίμων. Γιὰ λογαριασμό σου ἐννοεῖται! . . .

βηξε ἔξω. Ὁ ἥλιος μόλις φαινόταν μέσα στ' ἄπειρο. Σὲ μιὰ στιγμὴ χάθηκε. Σὰ γὰζα ἀριόφαντη ξαπλώθη ἡ σκοτεινὰ. Φύγαμε χωρὶς νὰ ποῦμε ἄλλο λόγο, ὅσο ποῦ χωρίσαμε· κι' οἱ δύο ἤμασταν συλλογισμένοι. Καταλαβαίνεις τί συλλογιώταν καθείς. Ἐγὼ τὴν εὐτυχία τὴν ἄφραστη σὲ τέτοια μιὰ περίσταση, ἐκεῖνη . . . ἐκεῖνη δὲ ξέρω. Μὰ τί ἄλλο μποροῦσε νὰ συλλογιστῇ, ἀφοῦ δὲ μ' ἀγάπαε!» Ἄν μ' ἀγάπαε, θάχε τὴν ἴδια σκέψη μὲ μένα. Δὲν μ' ἀγάπαε, κι' ἂν νόμιζε τότε πῶς μ' ἀγάπαε, γελίωτανε. Τώρα τῶδειξε . . .

Νὰ πῶς βρέθηκα θεόστραβος καὶ δὲν τὸ κατάλαβα. Ἡ ἄπιστη, ἡ . . .

— Ἡ δυστυχισμένη, τοῦ λέω ἐγὼ, ποῦ ἀκούει ἄδικα τόσα λόγια. Ἄσε αὐτὰ, τοῦ κάνω, δὲν ἔχεις δίκιο. Ἐκεῖνος, ποῦδες στὸ μπαλκόνι μαζί τῆς ἦταν ὁ ἀδερφός τῆς, ποῦθε ἀπὸ τὴν Εὐρώπη.

Στὰ λόγια μου στάθηκε. Ὁ τρελλὸς ἀπὸ τὴ ζούλια καὶ τὸν καμινὸ ξανάφθε στὸν ἑαυτό του, ὅπως οἱ ἀληθινὰ τρελλοί, πῶροχονται στὸν ἑαυτό τους, στὴ lucidi intervalla τους. Κατέβασε τὸ κεφάλι καὶ μοῦπε μὲ φωνή, ποῦ σὰ νάχε τὴν ἀγάπη του μπροστά του καὶ

17

ΣΚΗΝΗ Θ'

Οἱ ἴδιοι, ΝΙΚΟΣ (ἀπὸ μέσα).

Νίκος. Ἐλάτε, παιδιὰ, νὰ μᾶς βοηθήσετε!

Πέτρος. Πάμε! Πάμε! (Φεύγουν ὁ Κίμων. Πέτρος καὶ ὁ Γιῶργος. Ὁ Κίμων κάνει νὰ φύγῃ).

ΣΚΗΝΗ Ι'

ΚΩΣΤΑΣ, ΚΙΜΩΝ.

Κώστας. (Βαστώντας τὸν Κίμωνα). Ποῦ πῆς; **Κίμων.** Φωνάζει ὁ Νίκος.

Κώστας. Φτάνει ὅσοι πήγαν. Ἄκουσε, Κίμων. Ἐσὺ με καταλαβαίνεις . . . οἱ ἄλλοι ξέρουν μόνον νὰ γελοῦν.

Κίμων. Μὰ λέγε, βρὲ παιδί. Τί ἔχεις;

Κώστας. Τὴν ἀγαποῦσα . . . τὸ ξέρεις. Ἐνα χρόνο τόρα . . . ἔκαμα τρία ταξίδια ὡς τόρα ἀπὸ τὴν Ἀλεξάντρα στὴν Πόλη μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τη βλέπω . . .

Κίμων. Νὰ ἡ ὥρα.

Κώστας. (Κλαίει). Ἄχ Κίμων μου . . . Εἶμαι δυστυχῆς . . . πολὺ δυστυχῆς . . .

Κίμων. Μὰ τί τρέχει; Μήπως ἔκαμες κανένα διάβημα καὶ σ' ἀπέκρουσε;

της ζητούσε συγχώρηση.

— Έχεις δίκιο. Μου τώχρη πει και μένα, πώς τὸν καρτεροῦσαν καὶ τὸ ξέχασα. Τὴν καημένη μου τὴ Θέλα τὴν ἀδίκησα! . . .

Ἀρτάκη 1908

Ἀργύρης Ν. Κόρακας.

ΤΡΕΛΛΑ ΦΥΛΛΑ

ΓΙΑΤΙ; . . .

— Γιατί; — μ' ἠρώτησε κάποιος — ὁ κ. Μπαρμπότ δὲν ἐδέχθη νὰ πάρη μέσα εἰς τὸ μπαλόνι μὰ κυρία, ποῦ ἠθέλησε ν' ἀνέβη;

Δὲν γνωρίζω τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ πιλότος τοῦ «Ὁσμανλή» ἠρηθήθη νὰ παραχωρήσῃ μὰ θέσι εἰς τὴν ἐν λόγω κυρία.

Ἐν τούτοις νομίζω, ὅτι ὁ κ. Μπαρμπότ μὲ τὴν ἀωρησίαν του αὐτὴν ἠμαύρωσε κάπως τὴν ἐπιγραφοῦσαν ἀνέκαθεν λαμπρὰν φήμην περὶ τῆς γαλατικῆς galanterie.

Ἀκούς ἐκεῖ! Ν' ἀρηθῆ μὰ παράκλησιν μῆς κυρίας!

Γιατί; Μήπως τὸ ἐναέριον ταξεῖδι του θὰ ἐμταιοῦτο ἂν ἔπερνε μαζῆ του καὶ μὰ γυναῖκα; Ὑποθέτω ὄχι.

Ἐὰν ἡ ἀνάβασις ἐπρόκειτο νὰ γείνη ἐπὶ ἀεροπλάνου, τότε θὰ δικαιολογοῦσα τὴν ἀωρησίαν τοῦ κ. Μπαρμπότ. Βεβαίως τὸ «βαρύτερον τοῦ ἀέρος» — καθὼς ἀποκαλοῦν οἱ εἰδικοί τὸ ἀεροπλάνον — δὲν ἔμπορεῖ νὰ πειάξῃ συναποφέρων καὶ «ελαφρότερον τοῦ ἀέρος» — καθὼς ἀποκαλοῦν οἱ εἰδικοί — δηλ. ὅλοι μας — τὴν γυναῖκα. Ἀλλὰ τὸ ταξεῖδι θὰ ἐγίνετο μὲ ἀερόστατον, δηλαδή μὲ μηχανήμα κατὰ τὸ ἥμισυ ἐλαφρότερον τοῦ ἀέρος. Ὡστε, mon cher Μπαρμπότ, παραδεχθῆτε, ὅτι ἐκάματε μὰ μεγάλη γκάφα νὰ μὴν δεχθῆτε μαζῆ σας τὴν ἀτρόμητον κυρία. Ἄν τῆς δίδατε μὰ θεοσῦλα μέσα στὸ καλάθι, θὰ σᾶς ἀπήλλατε ἀπ' τὴν σκοτοῦρα τοῦ νὰ ὀδηγῆτε μόνος σας τὸ μπαλόνι. Τὸν αἰθέρα ἡ γυναῖκα τὸν γνωρίζει ἀπὸ καταβολῆς . . . τῶν φαρμακείων. Γιατὸ καὶ τὴν ὀνομάζουν αἰθέριον πλάσμα.

Δοιτόν, κ. Μπαρμπότ, μὰν ἄλλη φορὰ, ὅταν ξαί-

Κώστας. Ὡ! ὄχι . . .

Κίμων. Μήπως ὑποπτεύεσάι πως προτιμᾷ κανέναν ἄλλο;

Κώστας. Ὁχι . . . ὄχι . . .

Κίμων. Μὰ τότε . . . Τὸ βλέπω δὲν τολμᾷς νὰ τῆς μιλήσῃς. Γιατὶ δὲ βάζεις τὴ Θάλεια τὴν ἐξαδέλφη σου, ἢ τὸν πατέρα τῆς, τὸν κ. Γεωργιάδη;

Κώστας. Φαντάσου ἓνα ἔρωτα τέλειο, ιδεώδη . . . ὄλο ὄνειρο, ὄλο ποιήσις . . . ἀτέλειωτη λαχτάρα. Ὅλο ἀγνὸ πόθο, ὄλο πλατωνισμό . . .

Κίμων. Νά! βλέπεις ἐδῶ εἶναι τὸ λάθος σου. Ὅσοι ἀγαποῦν μὲ τέτοιον ἔρωτα χάνονται μὲς τ' ὄνειρα τοῦ ἰδανικοῦ καὶ — πιστεψέ με — κατανοῦν νὰ ξεχάσουν στὰ τελευταῖα καὶ τὸν ἔρωτα . . . τὸ φυσικὸ τὸν ἔρωτα, ἐννοῶ, ὁ ὁποῖος τοὺς φαίνεται βεβήλωση. Δὲ θυμοῦμαι ποῖος ὁμοιοπαθῆς σου ποιητῆς πῆγε ν' ἀπελπιστῆ, λέει, γιατί ἔτυχε μὰ φορὰ ὁ ἀέρας νὰ σηκώσῃ τὸ φουστάνι τῆς ἐρωμένης του καὶ φάνηκε λιγάκι ἢ γάμπα τῆς! Κ' ἐσὺ τέτοιος εἶσαι! Τὴν ἐρωμένη σου, τὴν ἀγάπη σου τὴν ἔκαμες Μούσα. Δὲν τὴν ἀγαπᾷς πιά ὅπως εἶναι μὲ τις χάρες τῆς: τὴ λατρεύεις καὶ τὴ θυμιάζεις ὅπως τὴν ἔχει τελειοποίησις ἢ φαντασία σου!

Κώστας. . . Ἐχεις δίκαιο . . .

εἴθε εἰς τὴν . . . χαράδραν τῆς κοιλίας μου! (Πίνει).

Πέτρος. Μ' αὐτὸς θὰ μεθύσῃ μονάχος καὶ θᾶχουμε . . . παραφωνίες! Ζήτω ἡ ἀρμονία! Ὅλοι στὸ μεθύσι! Ἐμπρός! (Τὸ ποτήρι στὸ χέρι).

Νίκος. Τόσο τὸ χειρότερο! (Τὸ ποτήρι στὸ χέρι).

Γιῶργος. (Μὲ τὸ ποτήρι στὸ χέρι). Πῦρ! (Πίνουν καὶ οἱ τρεῖς).

Πέτρος. Γιὰ νὰ σου πῶ, Κώστα! Βρισκόμαστε στὸ πεδῖον τῆς μάχης καὶ ἡ ἀδράνεια λογαριάζεται λιποταξία, ξέρεις. Χρωστᾷς νὰ πίνης, μάτια μου!

Γιῶργος. Νόμοις πείθου!

Νίκος. Ὁ πίθος, γενικῆ τοῦ πίθου . . . κατάλαβες;

Κώστας. Μὰ . . . θὰ μεθύσουμε ἔτσι . . .

Πέτρος. Ἐννοεῖται. Συνήθωμεν γὰρ γιὰ νὰ γλεντίσουμε. Καὶ . . . οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου!

Νίκος. Δὲν ἔχεις κέφι, Κώστα;

Πέτρος. Ἄν δὲν ἔχη ἄς κἀνη, διάβολε! Νὰ ἢ ὦρα νὰ τον ἔχουμε στὴ μέση σὰν ἀνορθογραφία!

Γιῶργος. Βρέ, διέστε τὸ Γιάννη, ποῦ κουβα-

νεβῆτε νὰ πάρετε μαζῆ σας καὶ ἓνα ἀντιπρόσωπον τοῦ ὠραίου φύλου. Τότε θὰ παρατηρήσετε πόσον ὑψηλὰ ἔμπορεῖ νὰ σηκωθῆ ἓνα μπαλόνι ὅταν τὸ διευθύνει μὰ γυνίκα. Καὶ φθάνει τόσον ὑψηλὰ, ὥστε ὄχι μόνον βλέπετε, ἀλλὰ ἔμπορεῖτε καὶ νὰ πιάσετε τὸ φεγγάρι . . .

Ν. Χάρης.

ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΑ.

Θυμᾶσαι μὰ μέρα τοῦ Μαγιοῦ, ποῦ ἀνεβαίναμε ἓνα ὄμορφο πλαγάκι τοῦ βουνοῦ, στρωμένο ἀπὸ πράσινα χορτάρια καὶ στολισμένο μὲ λουλούδια ποῦ γλυσοῦσες κάθε τόσο γιὰ νὰ πέσῃς καὶ φοβούσων τὰ μαμούδια καὶ ταῖς σαύραις καὶ κόβαμε λογιῶν, λογιῶν λουλούδια, ποῦ ἐσὺ προτιμοῦσες: τὰ «ne m'oubliezpas» καὶ κάναμε μπουκέτα, ἐνῶ ἀπὸ βαθεῖα ἀπὸ τὸ δάσος ἀκουόντανε μὰ γλυκεῖα ἀρμονία ἀηδονῶν καὶ ἀπὸ τὸν πλησίον μας ἀνθοπλεγμένο φράχτη τοῦ κορυδαλοῦ ἢ νότες;

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΝΙΚΟΣ, ΚΩΣΤΑΣ, ΚΙΜΩΝ, ΓΙΩΡΓΟΣ.

Νίκος. Καθῆστε, παιδιά. (Κάθονται).

Γιῶργος. Προτείνω νὰ προλειάνωμεν τὴν πρὸς τὸν στόμαχον ἄγουσαν, προπίνοντες εἰς ὑγίαν ἀλλήλων.

Πέτρος. Καὶ ὦν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει.

Νίκος. Γιὰ σας, παιδιά! Καὶ στὰ δικά σας. (Πίνει).

Γιῶργος. Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου. (Πίνει).

Πέτρος. Εἰς ὑγίαν τῶν ἀπόντων. (Πίνει).

Γιῶργος. Καὶ πάντων καὶ πασῶν . . .

Πέτρος. Σὰν καλούτσικο, μωρ' Νίκο, αὐτὸ τὸ κρασί.

Γιῶργος. Αὐτὸ ἔχει ἀνάγκην ἐξακριβώσεως. (Ξαναβάζει κρασί).

Πέτρος. Μωρέ, δὲν το δοκίμασες τώρα;

Γιῶργος. . . Δὲν πρόσεξα, νὰ σε πῶ . . . Στὴν ὑγείᾳ μου, παιδιά . . . καὶ γαμπρός. (Πίνει). Τω-
όντι, ἔξοχο! (Στὸ κρασί). Συγγνώμην, πανιε-
ρώτατε, γιὰ τὴν παραδρομῆ. Δὲν τόκαμα γιὰ νὰ
σε προσβάλω . . . καὶ πρὸς ἀπόδειξιν . . . (Ξανα-
γεμίζει τὸ ποτήρι του): Δεῦρο, οἶνε ἀγαθέ, εἰς-

Κίμων. Τὰ βλέπεις;

Κώστας. Θυμᾶσαι κάτι ποιήματα ποῦ σ' ἔδειξα κάπου-κάπου;

Κίμων. Τὰ ξέρω, τὰ ξέρω. Νά ἂν ἦσαν πραγματικὸς ἄνθρωπος, ἀντὶ νὰ τα δείχνης σ' ἐμένα, θὰ τᾶδειχνες σ' ἐκεῖνη καὶ . . . πάει λέοντας! Ἀλήθεια! Εἶναι καιρὸς ἀκόμη!

Κώστας. Τὰ ξέρεῖ . . .

Κίμων. Πῶς! Τί; Τῆς τᾶδειξες; Πότε; Τὰ διάβασε;

Κώστας. Τῆς τᾶχω γραμμένα στὸ λεύκωμά της.

Κίμων. Στὸ λεύκωμά της; Μὰ . . . προχτὲς ἀκόμη τὸ εἶχα φυλλομετρήσῃ τὸ λεύκωμά της! Πῶς νὰ μὴ δῶ κανένα!

Κώστας. Ἐχει ἰδιαίτερο . . . Καὶ . . . ἄχ Θεέ μου! Λίγο ἔλειψε νὰ με προδώσῃ προτῆτερα στὸ Νίκο . . . Εὐτυχῶς πρόλαβα . . .

Κίμων. Μὰ εἶσαι τρελλός! Εἶσαι ἀνόητος! Ἄχ Θεέ μου! Μὰ τί περιμένεις ἀκόμη, ἀδελφέ; (Χτυπᾷ τὸ πόδι του). Ἐ! Μὰ δὲν ἀξίζεις νὰ ἐνδιαφέρεται κανεὶς μὲ σένα. Ἄσε με ἤσυχο . . .

Κώστας. Ὁχι, Κίμων. Θὰ μ' ἀκούσῃς. Πρέπει νὰ μ' ἀκούσῃς . . . Θὰ δῆς ὅτι δὲν εἶμαι οὔτε τρελλός, οὔτε βλάκας . . . Δὲν μπορῶ κ' ἐγὼ νὰ ἐξηγήσω τί συμβαίνει μέσα μου. Ἄκουσε. Τὴν ἀγαποῦσα, τὸ ξέρεις, μ' ἓνα ἔρωτα παράφορο,

φήσει σὺ τῆ ζωῆ καὶ τῆ δροσιά των καὶ πρόσθεσαν καὶ τι κι' αὐταῖς στὴ ζωῆ καὶ στὴ δροσιά σου!

Θυμᾶσαι ὅταν σὺ μ' ἀτεχαιρέτησες κ' ἐτόλμησα—ὁ βέβηλος— νὰ φιλήσω τὸ ἄβρό, τὸ κρινεῖο τὸ χερσὶ σου καὶ μοῦ πες—μ' εἰρωνία βέβαια—«Τί ἵπποτισμός!» καὶ σοῦ ἔδωκα μιά ἀπάντησι ποῦ δὲν τὴ θυμοῦμαι πλέον καὶ δὲν θέλω νὰ τὴ θυμηθῶ ποτὲ γιὰτ' ἦταν ποῦ ἀνόρητη, ἐνῶ τὰ δικὰ σου λόγια ἦταν πολὺ ἔξυπνα καὶ σ' αὐτὰ θὰ ταίριαζε καλλίτερα νὰ σ' ἀπαντήσω «Σὲ μιά ὥραία, σὰν καὶ σένα ποιὸς δὲν γίνεταί ἵπποτης ;»

Θυμᾶσαι πῶς, ὕστερα ἀπὸ λίγο χρόνον, κάποια ἰδέα ἀναξία σου, κάποια ἰδέα ξένη ἄφρευκα σ' ἐκυρίεψε καὶ μ' ἐκάκιωσε γιὰ τ' ἀθῶο φίλημά μου καὶ τὰ γλυκά, τὰ παραξένα ματάκια σου, μ' ἐπιμονὴ μ' ἀπέφρευγαν στὸ κάθε συναπάντημά μας ;

«Ὡ! πῶς ἐπόνεσ' ἡ ψυχὴ μου στὸ διάστημα αὐτὸ ποῦ ἔγινε αἰτία γιὰ νὰ λυπηθῆς—ἂν καὶ δὲν εὔρισκα καμμιά ἐνοχὴ στὸν ἑαυτὸν μου γιὰτὶ ἀπὸ θαυμασμὸ πρὸς μιά πανώρη ζωογραφία, πρὸς μιά ὑπέροχη εἰκόνα ἐτόλμησα νὰ δώσω στὴν χρυσὴ κορνίζα τῆς ἑνα φίλη-

μα λατρείας—καὶ ποθοῦσα καὶ προσπάθουσα νὰ εἶρω τὴν κατάλληλη στιγμή νὰ σοῦ ζητήσω μιά ἐξήγησι.

Θυμᾶσαι ὅταν μ' ἔνα ψυχικὸ συγκλονισμὸ σοῦ ζήτησα τὴν σοθητὴ ἐξήγησι καὶ σὺ περιήφανη καὶ θυμωμένη μοῦ ἀπάντησες «Δὲν θέλω νὰ μοῦ φιλοῦν, χωρὶς ἄδεια, τὸ χέρι, εἶναι δικαίωμά μου ἢ δὲν εἶναι ;»

«Α! τί ὠμορφὴ ποῦ ἦσαν τὴ στιγμή ἐκείνη, κατακόκκινη ἀτ' τὸ θυμὸ σου, ἂν καὶ ἡ φράσις αὐτὴ δὲν στεκότανε ποτὲ στὸ κοραλένιο στοματάκι σου καὶ κατέστρεφε τὴν πρώτη σου ὑπερήφανη καὶ ἀνταξία σου ἀπάντησι.

Ἄλλὰ—τώρα θὰ στὸ πῶ—καὶ πόση εὐγνωμοσύνη σοῦ χρωστώ, γιὰτὶ ἐνῶ ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη σ' ἐνόμιζα γιὰ μὴ κερσένια κούκλα, μιά ζωογραφία ἀγγελική, χωρὶς θέλησι, χωρὶς ψυχὴ, χωρὶς καρδιά, ποῦ μόνο ὡς εἰκόνα σὲ ἐθαύμαζα, εἶδα πῶς μέσα στὸ κονκλένιο κεφαλάκι σου καὶ τὸ λεπτοπλασμένον σιῆθος κρυβόντανε μιά θέληση δυνατὴ καὶ μιά καρδιά καὶ μιά ψυχὴ πρωτότυπη καὶ ἰδιόρρυθμη.

Καὶ ὅταν, γιὰ τὸ μέγα ἐκκλημὰ μου, σοῦ ζήτησα συγχώρησι τότε ὑπῆρξες ἀλήθεια μεγάλου ψυχῆ καὶ μοῦ-

ὑπεράνθρωπο. Τί ὄνειρα ἔχω πλάση, τί δάκρυα ἔχουσα, δὲν μπορῶ νὰ σε τὸ παραστήσω... Τὰ ὄνειρά μου, τὰ δάκρυά μου, ἦταν ἡ ζωὴ μου. Μ' ἐκεῖνα ζοῦσα καὶ ζητοῦσα τὴ μοναξιά νὰ ρεμβάσω, νὰ κλάψω... Μὲ τὴ σκέψη τῆς ἀποκοιμώμου καὶ ξυπνοῦσα προφέροντας τ' ὄνομά της... Ἄξαφνα μιά νύχτα βλέπω ἕνα ὄνειρο φριχτό, τρομερὸ... Τὴν εἶδα μπροστά μου νεκρή, στὸ φέρετρο! Ὡ Θεέ μου! Τί δάκρυα ἦταν ἐκεῖνα! Ξύπνησα κλαίγοντας φωναχτά... Πιστεύεις! αἰσθάνθηκα ἀνακούφιση... Ἡ καρδιά μου ἀλάφρωσε... Δὲν τὴν αἰστανόμουνε, θαρρεῖς... Τὴν ἡμέρα κείνη τὴν πέρασα ἦσυχά καὶ δὲ ρέμβασα διόλου. Γιατρεύτηκα τὰ δάκρυα πνίξανε, θαρρεῖς, τὴν καρδιά μου. Φαντάσου τὴν ἀπελπισία μου! Νὰ βλέπω νὰ χάνετ' ἔξαφνα τὸ ἰδανικὸ, τὸ ὄνειρο, ὁ πόθος μου! Θαρρῶ πῶς δὲν τὴν ἀγαπῶ πιά κι' αὐτὸ με κάνει δυστυχῆ, πολὺ δυστυχῆ!... Δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ βγῶ μπροστά της. Σήμερα ἦρατ' ἐξ ἀνάγκης πρώτη φορὰ ἀπὸ τότε... εἶναι μῆνας σωστός.

Κίμων. Ὑψιστοὶ θεοὶ! Αὐτὸ ἦτανε; Πολὺ καλά. Σώπα τώρα γιὰτ' ἔρχοντ' οἱ ἄλλοι.

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

Οἱ ἴδιοι, ΝΙΚΟΣ, ΠΕΤΡΟΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ (ἔρχονται φορτωμένοι. Ὁ Γιάννης ἔρχεται μπροστὰ μ' ἄδεια χέρια, φουσώντας σὰν καμίνι).

Γιάννης. Τόπο! Τόπο! Προσέξτε νὰ μὴν τα σπάσετε! Οὐφ! Κουράστηκα! (Κάθεται σ' ἕνα κάθισμα).

Πέτρος. Τρέξε, Γιάννη, καὶ θα σπάσουν τὰ πιάτα!

Γιώργος. Θά μου πέσουν τὰ ποτήρια!

Νίκος. Βρὲ ζῶον! Θά μου ξεφύγουν οἱ μπουκάλες!

Γιάννης. Κύριε Κώστα, κύριε Κίμων, τρέξτε κι' ἀπόκαμα!

Κίμων. Βλέποντας τοὺς ἄλλους φορτωμένους! (Ὁ Κώστας κι' ὁ Κίμων ξεφορτώνουν τοὺς ἄλλους κι' ὄλοι μαζί διορθώνουν τὸ τραπέζι).

Γιάννης. Ἐλάτε τώρα νὰ κουβαλήσουμε καὶ τ' ἄλλα.

Νίκος. Πάνε ἀμέσως νὰ τα φέρης, ζῶον!

Γιάννης. Μὰ ποιὸς θά με φορτώσῃ;

Κίμων. Πάμε μαζί, Γιάννη.

Γιάννης. (Ἀναστενάζοντας). Πάμε, κ. Κίμων. (Φεύγουν).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΣΤΕΦΑ

Ἐπειτα ἦτο εὐμαθέστατος. Νέος ἀκόμη ἐγνώριζεν 24 τρόπους πρὸς ἐπίσχεσιν τῆς ἀίμορραγίας, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς ἐπιθέσεως ἰσοῦ ἀράχης. Διὰ τὸν ὀδοντόπονον ἔδιδεν ἐν χόρτον, τὸ ὅπονον ἐπιτιθέμενον κοπανισμένον μέσα εἰς ἀχιβάδαν ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς ἀντιστοίχου χειρός, ἐξήγειρεν ἐκεῖ μίαν φλύκταιναν καὶ κατέπαυεν ἀλανθασίως τὴν πόνον. Διὰ τὰ ἐρπητικὰ ἐξανθήματα, τὸ σαμαμηθοκατοῦρημα, τὸ σάγγρι, τὴν λειχῆρα τὴν βρομοπεταλίδα καὶ τὰ ἄλλα μυροτόροπα καὶ μυροῦρημα, διώριζεν ἢ κατὰπλάσμα ἀπὸ κόκκινον κολοκύνθι, ἢ ἐπίπασμα ἀπὸ κνηροχόμα διὰ τὰ μὲν καὶ κόνιν σαθροξύλου διὰ τὰ δέ. Αὐτὰ ὅμως καὶ τὰ παρόμοια δὲν τὴν ἐμπόδιζαν νὰ θεωρῆ ὡς ἰατρικὰ ἐπίση; σπουδαῖα καὶ τὴν καθαρότητα καὶ τὰ λουτρά καὶ τὴν κνίην καὶ ἐνίοτε τὰς ἐγχειρήσεις.

Κατὰ τοῦτο ὁ νέος ἦτο νεοεισοσῆς καὶ οὐχὶ σπανίως ἠγαγκάζετο νὰ πολεμᾷ τὰς παλαιὰς προλήψεις. Ἡ τάσις αὕτη τὸν ἐξώθησεν ἀκόμη περαιτέρω: Ν' ἀφήσῃ τὸ πατρικὸν κοῦρεῖον καὶ νὰ μεταβῇ παρὰ τινι φαρμακοποιῷ ὡς μαθητευόμενος. Τὸ πρᾶγμα ἐπεκροτήθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς του πρώτον· ὁ νέος εὐρίσκειν οὕτω σιάδιον ἐνθὺ ν' ἀναπτύξῃ τὰς ἰατρικὰς του γνώσεις. Πόσον δὲ εἰς τοῦτο ἐδοκίμησε, δύναιται νὰ μαρτυρήσῃ ἡ κοινὴ γνώμη τοῦ τόπου, ἢ ὁποῖα τὸν θεωρεῖ ὄχι μόνον τὸν μᾶλλον πεπειραμένον καὶ ἱκανὸν βοηθὸν φαρμακείου,—θέοις εἰς τὴν ὁποίαν ἔμεινεν ἔκτοτε, εἰς τὸ ἴδιον μέχρι τέλους φαρμακείου τοῦ Ἁγίου Πέτρου, πρῶτα ὑπὸ τὸν πατέρα καὶ ἔπειτα ὑπὸ τὸν υἱόν, διότι εἰς τοὺς μικροὺς τόπους οἱ ἄνθρωποι συνήθως γηράσκουν εἰς τὰς θέσεις των,—ἀλλὰ καὶ ὡς τὸν ἀριστὸν τὸν ἐμπειρικὸν ἰατρὸν καὶ τὸν κατωτέρων χειρουργῶν τῆς πόλεως.

Ὁ Γιακουμάκης ἦτο πρὸς τοὺς ἄλλοις φιλαναγνώστης. Μὲ τὰ ὀλίγα ἐλληνικά, τὰ ὁποῖα ἔμαθεν ἀπὸ τὴν ἱερέα τῆς γειτονίας καὶ τὰ ἰταλικά, τὰ ὁποῖα ἔμαθεν οὕτως εἰπὴν αὐτομάτως, ἀνέγνωσεν ἕνα σωρὸν βιβλίων. Οὕτως εἶχεν ἀποκτήσει γνώσεις παντοειδῆς καὶ αὐτὰ τὸν ἔκαμαν νὰ διακρίνεται μεταξὺ τῶν ἀπελεκητῶν τοὺς ὁποίους στανεστρέφετο. Ἡ ὀμιλία του ἠκούετο παντοῦ καὶ πάντοτε μετὰ προσοχῆς. Εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά, τὰ ὁποῖα ἐνδιέφερον τότε πολὺ τὸν κόσμον καὶ εἰς τὰ πολιτικά, τῶν ὁποίων φαίνεται τὸ θέλημα ἐγγενῆ καὶ θ' ἀποθάνῃ μετὰ τοῦ Ἑλληνοσ, —ὁ Γιακουμάκης ἦτο ἐνημερωτάτος. Τὸ δὲ κυριώτερον, ἀρ' οὐ καὶ εἰς τὸ φαρμακεῖον αὐτὸ ἐξετιμᾶτο, ἦτο συνδρομητὴς πρὸ χρόνον τῆς Παλιγγενεσίας, καὶ εἰς τὴν γειτονεῖαν ἐκεῖ, εἰς μεγάλην ἀκτῖνα, κατεῖχε τὸ μονοπώλιον τῶν εἰδήσεων τῆς πρωτευούσης. Διὰ τοὺς ἀνθρώπους τῶν καφετειῶν καὶ τῶν οἰνοπώλειων, — τὸ ἐσπέρας ἠγάπα νὰ τὰ ἐπισκέπτεται καὶ αὐτὰ ὀλίγον, — ἡ γνώμη του εἶχε κύρος. Ὁ,τι τοὺς ἔλεγε τὸ ἐπίστευαν, οὐδ' ἐπίστευαν, τίποτε ἂν δὲν τὸ ἔλεγεν. Ἐπειτα τὴν ἀγαποῦσαν πολὺ διότι ἦτο χριστιανὸς ἄνθρωπος, ἀγαθός, ἀφιλοκερδής, νοικοκύρης, τίμιος καὶ προπάντων — δυνατῆς.

Αἱ οἰκογενειακαὶ του δυστυχίαι δὲν ἀφῆκαν τῷ ὄντι ἀσχηκίτητον κανένα. Νυμφευθεὶς νέος ἀκόμη τὴν Μαργαρίταν Μπουγάδη, — τὴν νεράτ' Γιακουμάκων, — εἰμορραγὴν κόρη, ἀγαθὴν, καὶ ἀπὸ καλὸ σπίτι, ἐπλήγη ἀπὸ τὴν ἰδίαν συμφορὰν, ἢ ὁποῖα κατεπύκρωσε καὶ τοῦ πατρὸς του τὰς ἡμέρας. Ὅλα του τὰ παιδιὰ τὰ ἔχανε, τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο. Ἐβλεπες καὶ ἐγεννᾶτο ἕνα παιδί δυνατό θρεμμένο, μιά χαρὰ. Δὲν ἐπρόφθανεν ὅμως νὰ βγάλῃ τὰ πρῶτα δόντια ἢ νὰ ξεπολυθῇ, καὶ τὸ ἐδέχετο κερδὸν τὸ οἰκογενειακὸν μνημα, εἰς τὸν νάσθηκα τῆς Παναγίας. Αὐτὴ ὑπέβλεπεν ἢ θλιβερὰ τύχη τῆς Κικῆς του, τῆς Τέτας του, τοῦ Ἀντζολοῦ του καὶ τοῦ

περ «Τώρα σοῦ ἐπιτρέπω ἐγὼ νὰ μοῦ φιλήσ τὸ χέρι!».

Δὲν εἶναι, ὄχι, ἡ δική σου ἢ ψυχὴ καὶ ἡ καρδιά πλασμένη ἀπὸ τὸν κοινὸ πηλὸ γιὰτὸ ἐνῶ στὴν πρώτη τὴ ματιὰ φαίνεσαι σὰν ἕνα τοῦ Χάϊνε ὀλιγόλογο μὰ καὶ ὀλόγλυκο καὶ διάφανο τραγοῦδι, εἶσαι συγχρόνως καὶ τῆς Σφίγκας αἶνγμα, ποῦ ἄλλα λές καὶ ἄλλα θέλεις καὶ πρέπει σὲ μιά καὶ μόνῃ λέξι σου νὰ μαντεύουν καὶ νὰ ἐκτελοῦν ὅλους τοὺς ἀποκρύφους πόθους καὶ τοὺς λογισμούς σου.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς ἄνοιξες ἐσὺ καὶ σὲ μερικὸς εὐτυχισμένους — σὲ μὲ ποτέ — τῆς ψυχῆς σου τὸ ἀπόκρυφο βιβλίον μὲ ταῖς νότις του καὶ τὸ μαγικὸ τῆς καρδιάς σου κλειδοκῦμβαλο καὶ θέλησαν καὶ προσπάθησαν οἱ ἄμουνσοι νὰ βγάλουν ἁρμονίες, μὰ τίποτε ἄλλο δὲν κατάρθωσαν νὰ βγάλουν ἀπὸ ἀροῦθιμους καὶ ἀσυραγίτους ἦχους.

Δὲν εἶναι κοινὲς καὶ συνειδησμένας ἢ νότις τῆς ψυχῆς σου νὰ ταῖς παίξῃ κάθε χέρι, εἶναι νότις δυναταῖς τοῦ Βάγγερ καὶ Μπριόβεν καὶ χροιάζειαι ἕνα Μπάϊροτ καὶ ἕνας ἄλλος Βάγγερ καὶ Μπετόβεν νὰ ταῖς παίξῃ. Ἐγὼ τοῦλάχιστο ποτὲ δὲ θὰ τολμοῦσα νὰ βάλω χέρι ἱεροσόλο σ' αὐτὰς ἀπάνω ἂν καὶ μοῦ φαίνεται πῶς ἀκούω καθαρὰ τὴν ἄλλοτινῆ των μεγάλη μελωδία.

Ποτέ μου δὲν σ' ἐκοίταξα ἐγὼ μὲ ἴδιο μίτι ποῦ σ' ἐκοίταξαν οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ σ' ἐκοίταξα πάντα μὲ μὰτ' ἰδαρκῶ, μ' αὐτὸ καθὼς τὸν ἦλιο, τὸ φεγγάρι κι' ὄλα τ' ἀστέρια τὰ τρανὰ καὶ λαμπερὰ τὰ κολουνοῦν μικρὰ ἀστράκια, οἱ δορυφόροι των, χωρὶς κανένα κέρδος, εἶσι θάθελα καὶ γὼ σὰν ἐν' ἀπὸ τὰστράκια αὐτὰ νὰ ἦμοννα, νὰ σὲ ἀκολουθοῦσα πάντοτε μὲ πίστι κι' ἀφοσίωσι, μὲ προθυμία νὰ ἐκπλήρωσα τοὺς πόθους σου κ' ἡ πίκρα σου νὰ ἦταν πάντα πίκρα μου καὶ ἡ χαρὰ σου νάτανε χαρὰ μου.

Τὰ πρόσσεξες τάχα καὶ σὺ καὶ τὰ θυμᾶσαι ὄλ' αὐτὰ ὅπως ἐγὼ; Δὲν τὸ πιστεύω! Αὐτὰ ὄλα δὲν εἶναι γιὰ σένα ἢ συνειδησμένα καὶ κοινὰ ἐπεισόδια τοῦ βίου σου, πράγματα χωρὶς καμμιά σημασία, ποῦ ξεχάστηκαν τὴν ἄλλῃ μέρα, ἂν μὴ τὴν ἴδια τὴ στιγμή. Ἐγὼ ὅμως δὲν θὰ τὰ ξεχάσω ποτέ!

Τυμφορηστός.

ΚΥΚΝΕΙΟ ΑΣΜΑ

Τὸ κύκνειό μου πόθησα κι' ἐγὼ νὰ ψάλλω
Καὶ σὰν τὸν κύκνον ἔπειτα νὰ ξεψυχήσω,
Μὰ ἀτ' τῆς καρδιάς μου τὸν ἀκράτητο τὸ σάλω.
Μόνον τὸ ὄνομά σου μπόρεσα νὰ ξεστομίσω.

Ν. Ἀμουργιανός.

Νιόνιου του. "Εν μόνον εσώθη ως εκ θαύματος και κατώρθωσε να μεγαλώση ὁ Στάθης του. Αυτό έμαθε γράμματα και επρόκοψεν. Όταν δὲ με τὴν εὐχὴν καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ πατρὸς του ἠμπούροσε νὰ γίνῃ **σαραγιάντης** καὶ νὰ λάβῃ μίαν οὐσιάν, με τὴν βοήθειαν πάλιν καὶ με τὴν εὐχὴν τοῦ πατρὸς του κατώρθωσε νὰ εὖρη καὶ νύμφην με καλὴν προίκα καὶ με ἀνάπτυξιν, ὅπως δὲν θὰ τὴν ὀνειρεύετο ποτὲ ἓνας Στέφας. Ἐκ τοῦ γάμου αὐτοῦ ἐγεννήθη μόνῃ ἡ Μαργαρίτα. Δι' αὐτῆς ἡ μαγεία ἐλύετο, τὸ σπέρμα ἐστερέωνεν. Ἄλλ' ὡς ἔαν ἡ Μοῦρα ἐφθόνησε καὶ τὴν ὄψιμον αὐτὴν εὐτυχίαν, ἐφόνευσεν προῖτα τὴν μητέρα καὶ κατόπιν τὴν πατέρα τοῦ νέου βλαστοῦ. Ὁ Γακουμάκης ἀπέμεινε πάλιν με τὴν ῥοσάν οὐζυγόν του, τῆς ὁποίας εἶχαν στερήσει οἱ ὀφθαλμοί, καὶ τὴν ῥοσάν ἀδελφὴν του, τῆς ὁποίας οὐδέποτε σχεδ' ἔχον κλαύσει. Μὲ τὴν διαφορὴν οὐ τῷ ἀπέμεινε τότε μία ξανθὴ ἐπιεί, εἰς τὴν ὁποίαν συνεκέντρωσεν ὅλην τὴν ἀγάπην. Ἡ Μαργαρίτα ἐλύτρωσε τοὺς γέροντας ἐκ τῆς ἀπογνώσεως καὶ εἰς τὴν οἰκόν των, σκιοεινὸν καὶ πένθιμον, ἔορσεν τὴν ἀντί τῆς χαρᾶς.

— Ἡ μάγνα τοῦ ἡ συζυγεμένη ἀπαράλλαχτη, μὴ ἔχει καὶ ἀπὸ τὸν ἀέρα τοῦ συζυγεμένου τοῦ πατέρα τοῦ, ἔλεγεν ὁ Γακουμάκης πρὸς τοὺς θανάσιμους τὴν καλλοῖαν καὶ τὴν χάριν τῆς ἐφθόβου ὀφθαλμῶν, ἐν ᾧ εἰς τὸ βλέμμα του τὸ λαμπρὸν ἠέροσεν ὅλη ἡ ἀγάπη, τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο πρὸς τὴν ἔγγονήν του. Ἄλλ' οὐδέποτε, εἴτε ζῶντος τοῦ πατρὸς τῆς, εἴτε μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐφανέρωσε πρὸς τὴν κόρην ὀκλόκληρον τὸ βάθος τῆς καρδίας του. Ὁ Γακουμάκης δὲν ἤξευρε πολλὰς διαχύσεις. Σοβαροῦ μᾶλλον χαρακτῆρος, ἴσχυε νὰ συγκρατῆται, καὶ ἐκτὸς τῶν παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας ἔκαμνε εἰς τὴν Γακουμάκαιαν διὰ τὰ πολλὰ χάρδια, ἡ Μαργαρίτα δὲν εἶχεν ἄλλο δείγμα τῆς τρυφερότητος τοῦ πατρὸς τῆς. Ἄλλὰ δὲν ἦτο καὶ μεγάλῃς ὀξυδερχειᾶς ἀνάγκη διὰ νὰ διακρίνῃ κανεὶς ὅλην τὴν ἰσχὴν τοῦ αἰσθημάτων εἰς τὴν σταθερότητα μετὰ τὴν ὁποίαν ἐφρόντιζε νὰ τὴν διαπλάσῃ καὶ τὴν διδάξῃ, νὰ διατηρήσῃ ἀνέπαφον τὴν ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς περιουσίαν τῆς καὶ τελευταίον νὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ. Αἰτίαι κατὰ τὴν ἰδέαν του — καὶ δὲν πιστεῖται νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς ἐνεργῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγαπημένου κατὰ τὴν ἰδέαν ἄλλου, — δὲν ὑπῆρχε γάμος εὐτυχέστερος ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν ὅποσον ἠγωνίζετο τότε νὰ συνδέσῃ. Οἱ Κατσουρελαῖοι ἦσαν ἄνθρωποι τῆς σειρᾶς των, τῶν ἰδεῶν των, ἐντιμοί, χριστιανοί, καλοὶ γειτόνοι λομπαρδαῖοι, καὶ ἀρετὰ πλούσιοι. Ὁ Νιόνιος, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, ἦτο παιδί περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἄκουσε ἓνα στόμα νὰ πῇ κακὸ, παιδί τῆς δουλειᾶς καὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἡσυχίας, ποῦ δὲν εἶχε κανεὶς νὰ φοβηθῇ τὸ παραμικρό. Αἰατὶ δὲν τὸν ἤθελε τοῦ λόγου τῆς, παρακαλῶ ; Αἰατὶ νὰ μὴ τὸν ἀκούῃ τὸν νοῦ τῆς ; Αἰατὶ νὰ διώχῃ τὴν εὐτυχίαν τῆς ; Αἰατὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ μπῇ κυρὰ δόξαομένη σὲ κατσουρελεῖκο ; Αἰατὶ τὰ μὴ θέλῃ νὰ γλυκάνῃ μετὰ τὴν χαρὰ τῆς, — μήπως τῆς ἐξητοῦσαν ἄλλο ! — ἐκείνους ποῦ τὴν ἀγάπησαν καὶ τὴν ἀνέθρεψαν ;

Καὶ ἡ **Παλιγγενεσία** σήμερον δὲν εἶχε τίποτε. σχεδὸν τίποτε. Μόλις ὁ Γακουμάκης ἐπρόφθασεν νὰ ἀναγνώσῃ τὸ ἄρθρον καὶ τὰ **Διάφορα** τῆς πρώτης ἡμερομηνίας, ὅταν τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Παναγίας ἤρχισεν νὰ σημαίνει μετὰ τὴν μίαν — καμπάναν δηλαδὴ, — τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρετος. Τὸ μονότονον καὶ ἰσογύφον ἐκεῖνο ντίν-νταν-νταν, ντίν-νταν-νταν, ὑπέροισεν θὰ ἔλεγε, ἠκούσθη ἐπὶ ἀρετὴν ὥραν κατ' ἀρχὰς οὕτω προσκαλοῦν, καὶ εἶτα ἐχάθη, κατεπνίγη, εἰς τὸν χεῖμαρον τῶν ἤχων ὄλων τῶν ἄλλων κωδῶνων, κωδωνομένου ὁμοῦ. Ἡ πληθὺς τῶν φθόγγων ἐκείνων τῆς συνεχῆσεως ἐξέφευγεν ἀπὸ τοῦ ὕφους τοῦ πύργου καὶ διεχέυετο ποικίλη, διαγνής, παιγνιώδης, τρελλή, τεμνομένη κατ' ἴσα διαστήματα ἀπὸ τῆς βαρεῖας κρούσεως τοῦ μεσαίου κώδωνος, τοῦ μεγαλοφώνου καὶ δεσποτικοῦ. Ἡ κωδωνοκρουσία παρετάθη ἐπ' ὀλίγην ὥραν ἀκόμη, καὶ ὅταν εὐοίωτησεν, ὁ βόμβος μόνον ἠκούετο ἐκ τῶν μυρίων δονήσεων, γλυκὺς, πραϋντικός, ἐξασθενούμενος ὁλοῦν ἀνὰ τὸν πολυκύματον ἀέρα. . . . Εἰς τὴν ἀρμονικὴν αὐτὴν πρόσκλησιν, τὴν ὁποίαν τότε εἶχαν συνεπιθεῖ τὰ γεροντικά του ὄτα, ὁ Γακουμάκης ἦτο ἀνέκαθεν πιστός, ἠγέρθη, εἶδεν καὶ ἐφόρεσε τὸ κασκίον του,

χωρὶς ἀκόμη νὰ ὑψώσῃ διόλου τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα τῆς ὁποίας τὸν ἐνδιέφερε τὸ τελευταῖον διάφορον, ἐδίπλωσε κατόπι τὸ φύλλον εἰς τέσσαρα κανονικῶς, ἔχυσεν ἀπὸ πραιογορῶν ῥαμνίου ὕδωρ εἰς τὸ μικρὸν του ποτήρι διὰ νὰ βρῆξῃ τὸν λάφυγγά καὶ κατῆλθε τὴν κλίμακα φωνᾶς πρὸς τὴν ἀγαπῆτὴν ἀδελφὴν του τὸ στερεότυπον :

« Ἄν ἔρθῃ νὰ με γυρέψῃ κανεὶς, πές του ἔτσι ἀπολόγη ἡ Ἐκκλησία. »

— **Ναῖσκε, κόπιασε σὲ καλὸ !** » ἀπεφώνησε ἡ δεσποινὴς ἀπὸ τοῦ μαγειρείου, ὅπου, ἔτσι γιὰ καὶ νὰ κάρῃ, ἐφυσῶσε τὰ ξύλα, βήξασα συγχρόνως πνιγηρῶς: καθὼς ἀνύρωσε τὴν βραχνὴν φωνήν.

Ὁ Γακουμάκης δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἔμεινε παρὰ τὴν κυρίαν θύραν, μεταξὺ τοῦ ἐξωτερικοῦ διανοίκτου θυροφύλλου τοῦ γλυπτῶν, καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μετὰ τὸ ρομβοειδῆ ὑαλώματι. Ἦτο ἡ θέσις τὴν ὁποίαν κατεῖχε κατὰ συνείδησιν ἀπαράβατον, ὡσὰν δὲν τὸν ἐμπόδιζεν ὁ ἄνεμος ἢ ἡ βροχὴ. Ἐκεῖθεν ἠκούονεν, ἔβλεπε, δὲν ἐξεσταίνετο, δὲν ἐφροβείτο τὰς ἀπονοίας, καὶ δι' ἐνὸς βλέμματος ἐδύνατο νὰ περιλάβῃ καὶ τὸν ναὸν μέσα καὶ τὸν δρόμον ἔξω. Καὶ ὅχι μόνον εἰς τὴν γειτονικὴν του Παναγίαν, ἀλλὰ καὶ ὅπου ἄλλοδ' ἐτήγαιεν, ἐπρωτίμα πάντοτε νὰ ἴσταιται εἰς τὸ μεταίχιμον αὐτὸ ὡς τις κατηγορούμενος: καθὼς δὲ ἦτο φιλόμολπος καὶ φιλακόλουθος: ὅσον ὀλίγοι, ἦτο βέβαιος: κανεὶς οὐ διεγορῶμενος ἀπὸ ναοῦ παρηγορῶμενος κατὰ τὴν λειτουργίαν ἢ τὸν ἔσπερονόν. θὰ ἔβλεπε ἐκεῖ παρὰ τὴν θύραν τὴν συμπαθῆ φαλάκραν τοῦ Γακουμάκη, κύπτιοντος μετ' εὐλαβείας, ἢ βλέποντος ἔξω μετὰ ὄμμα ἀπλανῆ καὶ ἀφρημένον. . . .

Ἐντὸς τοῦ χρυσοστολιστοῦ, τοῦ λαμπροῦ ἐκ τῶν ζωγραφικῶν καὶ τῶν φώτων Ναοῦ, ἡ λειτουργία ἐπροχώρει σερμῆ. Ἐλειτούργει εἰς μόνον ἱερέως, ἄνευ διακόνου. Ἀνεπιστήμως, εἰς τὸ παρὰ τὸν θρόνον του στασιδίον, ἴστατο ὁ Ἀρχιερέως, χωρὶς ἐπανωκαλῶμαν; κούπτων ὑπὸ τὸ μέλαν ῥάσον καὶ σταυρὸν καὶ ἐγκόλητον, ἄνευ ἄλλης θεραπείας: ἐκτὸς τοῦ Ἐντάξιου, ἰσταμένου πρὸ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οὕτω μεγαλοπρεπῆς, ὑπέροχος τὸ παράστημα, λαμπρῶν πράγματι διὰ τῆς παρουσίας του τὴν ἱεροτελεσίαν. Γείτων ἐκεῖ, εἰς τὴν Παναγίαν ἐκκλησιάζετο τὰς Κυριακάς, μὴ παύων νὰ θαυμάζῃ τὴν κομψότητα καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Ναοῦ, τὸσον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ ἄξιόν του, καὶ ἐνθυμούμενος τὰ παλῆα χρόνια, ὅταν ἦτο ἀκόμη ἐκεῖ ἐφημέριος. Ἐντὸς τοῦ χώρου ἐκείνου ἐπανεῦρισε τὸ ὠραιότερον μέρος τῆς ζωῆς του ὁ ἀρχιερέως, τοῦτο δ' ἐφαίνετο εἰς τὴν λαμπροῦσαν ὄψιν του, εἰς τὸν τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ παρετήρει ρεμβῶς τὴν ὄροφον μετὰ τὰς θανασιᾶς ζωγραφίας τοῦ Δοξᾶρα, ἐντὸς τῶν χρυσογλύπτων πλαισίων. . . .

Κόσμος δὲν ἦτο καὶ πολὺς. Μικρὸς ὄμιλος ἀνδρῶν ὀρθῶν ἠεροῦτο εἰς τὸ μέσον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν πολυέλιμον. Ἐπλεόναζον αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά. Διὰ τῶν ξυλίνων δικτυωτῶν τοῦ γυναικωτίου, διεκρίνοντο πολλὰ ἄμυδρα καταγραφὰ σεῖόμενα, καὶ κατὰ τὰ περισσότερα τῶν στασιδίων, πρὸ πάντων τῶν ἐσωτερικῶν, κατεῖχοντο ὑπὸ γυναικῶν, μετὰ μᾶλλον μανδύλα, μετὰ λευκὰ κρέπια, ἢ μετὰ κελύφια. Εἰς δύο τῶν ἐσωτερικῶν στασιδίων, ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ ἄμβωνος μετὰ τὴν χρυσοῦν περιστρεφῶν τὴν ἔχουσαν ἀπλωμένας τὰς πτέρυγας, — ἦτο ἡ συνήθης των θέσις, — ἴστατο ἡ Μαργαρίτα καὶ ἡ μίμμη τῆς. Πλήρης κατανύξεως ἢ ῥοαῖα ἐκράτει τὸ λευκὸν τῆς μανδύλι, σπογγίζουσα συχνὰ τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ σταυροκοπούμενη μετὰ δευδαίμονος ἀκριβείας κατὰ τὰς ὠριόμενας τῆς λειτουργίας στιγμᾶς. Τοῦτο δὲν τὴν ἐμπόδιζε νὰ στρέφεται πρὸς τοὺς ἐπαίτας, οἱ ὁποῖοι διηρότητον παμπληθεῖς, καὶ νὰ ἐνθῆτῃ εἰς τὰς ἀνοικτὰς τυπὰς τὸν παλάμιος ἀπὸ ἐν μονόλεπτον, ἐκ τῶν νομομάτων τὰ ὁποῖα εἶχε σκορπισμένα ἔχον ἐυκολίας ἐπὶ τοῦ ἐρεσιχειροῦ τοῦ στασιδίου, φυλάττουσα τὰ δίπλευτα καὶ τὰ φαρόνια διὰ τὸν δίσκον τῆς ἐκκλησίας. Ἀπειραντίας ἡ Μαργαρίτα δὲν ἐπρόσχε πολὺ εἰς τοὺς τύπους καὶ παρέλειπε πολλὰ τῶν πολυπλόκων καθηκόντων τοῦ ἐκκλησιαζόμενου.

Ἡ καλλονὴ τῆς ἔλαμπεν ὑπὸ τὴν μελανὴν ἐνδυμασίαν τὴν κομ-

ψοτάτην μετὰ τὰ κοσμήματα ἐπιπέως μελανὰ ἀπὸ τοῦ περιδεραίου μέχρι τῶν ἐνωτίων.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν διαρκῶς προσηλωμένοι ἐπὶ σημείου τινὸς ἀορίστου εἰς τὸ κενόν. Ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς, τὸσον ὀραῖον, μετὰ τὸ ἐπίθεμα τῆς πυρῶς κόμης, ἐκφευγούσης ὑπὸ τὸ μικρὸν μαῦρον πιλίδιον, ἦτο διακεχυμένη ἐκφρασίς τις οὐρανία, ἠρεμία τις, καὶ γαλήνη ἀσυγκίνητος. Ἐνόμισες οὐκ ἔσως τῆς τὴν ἀπεμόνωσε, τὴν ἐξύψωνεν καὶ τὴν ἐξωορᾶζε. . . . Ἐφαίνετο αἰρομένη εἰς ἄλλας σφαῖρας, ὑπεράνω τοῦ κόσμου, τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τὴν περιστοιχίζαν ἐκεῖ καὶ τὴν κατέρωγον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ τὴν ὑπέβλεπαν μετὰ ζηλοτυπίας, ἢ τὴν εἶχαν εἰς τὸ κακὸν των στόμα. Καὶ ἦτο πράγματι ἓνα κέντρον ἡ Μαργαρίτα Στέφα ἐντὸς τοῦ πληθοντος ναοῦ. Ἦσαν ἐκεῖ νέοι οἱ ὁποῖοι τὴν ἐκύτταζαν μετὰ βλέμματα ἀπίερα ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ. . . . ἦσαν νεάνιδες γειτόνισσαι, αἱ ὁποῖαι τὴν ἐξήταζον κακεντρέχως ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, διὰ νὰ εὖρονεν φεγάδι εἰς τὴν ὠραιότητα ποῦ τὰς ἐμψρόντιζεν. . . . ἦσαν ῥοαῖαι, στεγνοπαγαίτες ποῦ τὴν ἐστραβοκύνταζαν, καὶ μεναξὶ δύο σταυροκοπιμάτων ἐμφιθόρῶσαν ὅλα τὰ σκανδαλώδη περὶ αὐτῆς θρυλήματα. . . .

« Τὴ βλέπετε, γυνί μου, τὴν γκόνα τοῦ Γακουμάκη ; » ἔλεγεν ἡ Πέτρανα εἰς τὸ ἀντὶ τῆς Σαμουγίνας, ποῦ κατεσκεύαζε τὴν ποῦδραν. « Ὁ νόμος τοῦ θέλει νὰ τὸν δώσῃ τὸ Νιόνιο τοῦ Κατσουρελα, μὰ ἡ κοπέλλα δὲν τὸν θέλει καὶ εἶνε ἀκούου, σὲ μαχαίρια. »

— **Ναῖσκε, μάτια μου, ναῖσκε,** « ἀπήντησεν ἡ ἄλλη θεοφοβούμενη, ἀφ' οὗ ἐσταυροκοπήθη εἰς ἐν Ἄγιος ὁ Θεός. « Τὸ ἄκουσα κ' ἐγώ. Μὰ δὲ μοῦ λές, σὶ ὁρα Πέτρανα, νὰ σὲ χαρῶ : Ἐφτὸς ἐφτοῦ εἶνε ἓνας νέος μὴ χαρᾶ: μετὰ τὴν σπονδὴν του, μετὰ τὴν σειράν του μετὰ οὐλά του. Γιατὶ ἐφτοῦνη ἐφτοῦ δὲν τὸν θέλει ;

— Ἄδὰ ξερω ; . . . ἄδὰ ξερω κ' ἐγώ, κυρὰ μου, τοὶ ἰδέες ποῦ ἔχει ὁ κόσμος ;

— **Μεγάλες ἰδέες, αἱ !**

— **Καθὼς φαίνεται. . .** Ἐδῶπα ποῦ τὰ λέμε, μοῦ εἶπανε πῶς θέλει νὰ γένη κοντιέσσα. . . . Τοκαδέλανα **νιέντε μένο !**

— Ἄ, μὰ δὲν τὸ πιστεῖται ἐφτοῦνο. . . . Τῶπαγε ἐνρὲς καὶ τοῦ θυγατερός μου, μὴ σὰ δύσκολο μοῦ φαίνεται. . . . Ὁ κόσμος βγάνει ἓνα σωρὸ λόγια. (Ἀκολουθεῖ.)

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

Ὁ Ἰ. Πολέμης, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸσον ἀγαπητὸς εἰς τὸ δημόσιον τῆς πόλεως μας ἐξέδωκε νέαν συλλογὴν ποιημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον **τὸ παλιὸ βιολί**. Οἱ στίχοι του εἶναι ῥεόντες, στίχοι τῆς παλαιᾶς σχολῆς, γλυκοί, τρυφεροὶ καὶ ἐρωτικοί.

— Ὁ γνωστός ἐν Ἀθήναις λογογράφος κ. Ἅγιος Θέρος ἐξέδωκεν εἰς τόμον καλοτυπωμένον ἑκατὸν σχεδὸν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα δημοτικὰ μας τραγούδια. Τὰ περισσότερα αὐτῶν εἶναι ἤδη γνωστὰ εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων.

— Ὁ κ. Μ. Καλομοίρης ἐξετέλεσε μίαν διασκευὴν τοῦ μουσουργήματός του **Στέλλα Βιολάντη**, διὰ τετράχειρον πιάνο, ἢ ὁποῖα παιχθεῖσα τελευταῖως ἐν Ἀθήναις κατεμάγευσεν τοὺς ἀκροατὰς τῆς.

— Ὁ κ. Γρ. Σενόπουλος συνέγραψε δράμα ὑπὸ τὸν τίτλον **Στέλλα Βιολάντη**, τὸ ὅσον μελετᾶται ἤδη ὑπὸ τῆς **Νέας Σκηνης** καὶ θὰ παιχθῇ προσεχῶς. Ὡς γνωστὸν ἡ **Στέλλα Βιολάντη** εἶναι ἡ ἠρωὶς διηγήματος τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως, τοῦ **Ἐρωτος Ἐσταυρωμένου**, δημοσιευθέντος πρὸ ἐτῶν ἐν τοῖς **Παναθηναίοις**.

— Ἐφέτος εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ ἐορτασμοῦ 50ετηρίδων καὶ 100ετηρίδων. Ὅλοι οἱ πραγματικῶς μεγάλοι ἄνθρωποι, οἱ δρόσαντες εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς διαφόρους ἄλλας καλὰς τέχνας γίνονται τὸ ἀντικείμενον ἐθνοεισατισμοῦ. Ἡ Πειραιεύς ἐορτάζει εἰς μνήμην τοῦ Ἰγούλ, ἡ Προβηγκία διὰ τὸν Μισοῦλ καὶ ἡ Βιέννη προσεχῶς θὰ ἐορτάσῃ τὴν ἐκατονταετηρίδα ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου μουσικοῦ Ἰωσήφ Χαΐδν. Ὁ Χαΐδν ἦτο ὁ παραγορικώτερος τῶν μουσικῶν τῆς ὑψηλίου. Ἐχει συνθέσει περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα τόμους διαφόρων μουσουργημάτων.

— Ὁ κ. Ν. Λεκατοῦς ἐθροιάμβυσεν ἐν Ἀμερικῇ. Ἐκλήθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Ἀστὸρ τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ἔδωκε δειγμάτων τῆς τέχνης του. Ἡ ἀριστοκρατία, ἣτις ἦτο συνηγμένη ἐκεῖ κατεμαγευθὴ καὶ ἐνθουσιώσθη.

— Ὁ κ. Σπύρος Ματσοῦζας, ὁ ἐθνικὸς τραγουδιστὴς, διηλθεν ἐκ Ρώμης μεταβαίνων εἰς Ἀμερικὴν, ἵνα καὶ εἰς τὴν ἀποκίτην ἐκείνην χώραν, ἔνθα τόσο Ἑλληνας βιοτῶν, ἀναζωπυρήσῃ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην των καὶ προτρέψῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεισιν τοῦ καθήκοντός των. Εἰς τὴν Ρώμην ἀπήγγειλε ποιήματα καὶ ἐμοίρασε τὴν εἰκόνα του εἰς τοὺς παρευρισκομένους Ἰταλοῦς.

— Τὴν 21ην Μαΐου ἐορτάσθη ἐν Ἀθήναις ἡ τεσσαρακοσιετηρίς τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθησεῖας τοῦ γεραροῦ καθηγητοῦ κ. Κωνστ. Κόντου. Εἰς τὴν τελετὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεφωνήθησαν πολλοὶ λόγοι καὶ ἀπὸ καθηγητᾶς καὶ ἀπὸ διδασκάλους καὶ ἀπὸ φοιτητᾶς, ἔλαβε μέρος ὡς ἀνιπεροσώπος τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὁ κ. Μυστακίδης, ὅστις ἐνεχείρησε τῷ σεβαστῷ καθηγητῇ καὶ πατριαρχικῶν τιτιζίων.

— Ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν, ἔνθα ἐπιτυχῶς ὑπέστη τὰς διδακτορικὰς αὐτοῦ ἐξετάσεις εἰς τὴν Νομικὴν σχολὴν, ὁ κ. Τίτος Γαλιούρης, ἀδελφὸς τοῦ φίλου δικηγόρου καὶ συνεργάτου μας κ. Ἀντ. Γαλιούρη. Εἰς τὸν νέον δικηγόρον εὐχόμεθα καὶ ἐπιτυχίαν εἰς τὸ πρακτικὸν στάδιον.

— Ἀγγέλλεται ἡ ἐκδοσις τῶν ἀπάντων τοῦ εὐφρεστεροῦ των Ἑλλήνων λογογράφων τῶν τελευταίων χρόνων, τοῦ μοκαρίτου Ἐμμ. Ροῦδου. Ἡ ἐκδοσις, ἣτις θάρχισῃ κατὰ τὸ 1910, θὰ περιλαμβάνῃ ἐκτὸς τῶν δημοσοργικῶν καὶ κριτικῶν των ἔργων καὶ διάφορα πολιτικὰ ἄρθρα καὶ ἐπιστολάς, γραμμένας ἑλληνιστῶν, γαλλιστῶν, ἰταλιστῶν καὶ ἀγγλιστῶν.

Ὁ **Λαός**, ἡ ἐφημερίς ἣτις ἐξεδίδετο ὑπὸ τοῦ **Ἀδερχάτου τῆς δημοτικῆς γλώσσας**, ἔπαισεν ἐκδιδομένη. Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον του λέγει οὐκ ἠγαπήθη καὶ ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἐτέρου δὲ οἱ πόροι του ἦσαν **ἀνέπαρκοι**. Τὸ πρῶτον συγκροτήσεται μετὰ τοῦ δευτέρου. Ἡ ἀλήθεια ἐγκρατεῖται φαίνεται ἄλλοῦ. Ὁ **Λαός** εἶχε μίαν σχετικὴν ἵπποσύνην, ἠγαπήθη ὑπὸ τῶν λαῶν ἀπεινῆτε, οὔτε σοβαρῶς ἠδύνατο νὰ ἐκτιμηθῇ ὑπὸ τῶν σοβαρῶν. Οὔτε ἀρχὰς θετικὰς εἶχε, οὔτε πρόγραμμα. Οἱ γράφοντες ἐν αὐτῷ ἀπετέλων ἓνα μωσαϊκὸν καὶ δι' αὐτὸ τὸ ὄργανον τῶν δημοσοικιστῶν ἦτο μωσαϊκὸν ἰδεῶν. Ἐνεκα λοιπὸν τούτου μᾶς δίδεται ἡ ὑποψία οὐκ ὁ **Λαός**, τοῦ ὁποίου ἡ παῖσις ἐλύπησε πολλοὺς καὶ ἴσως δυσορεστήσεν, ἔπαισεν νὰ ζῆ, διότι οὕτως ἠθέλησαν οἱ ἐπαύοντες. Ὁ ἐρχομὸς ἐνταῦθα τοῦ κ. Πάλλη, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς διακοπῇ ἡμῶν φίλον οὐ: **Εἶμαι ἀπελιπυμένος ἀπὸ τὸ φύλλον αὐτό**, ἐνοσχέει τὴν ὑποψίαν καὶ τὸσον μᾶλλον, καθὼς ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ μεταφραστοῦ τῆς Ἰλιάδος, τὸ **Ἀδερχάτο τῆς δημοτικῆς γλώσσας** διέκοψε τὴν ἐκδοσὴν τοῦ ὄργανου του. Ἐὰν ἡ ὑποψία μας αὕτη — καὶ εἶναι ὑποψία πολλῶν — ἐπαληθεύει, τότε δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν: Ποῖαι λοιπὸν αἱ ἀρχαὶ τοῦ περιφήμου **ἀδερχάτου** καὶ ποῦ ἐβρίσκονταί αὐταί ; Αἰατὶ ὡς παιδίον μικρὸν, ἀγαθόν, ποηροτικῶς ἀφίγειται νὰ σέρεται ἀπὸ τὴν μύτη ἀπὸ τὸν πρῶτον ἢ τὸν δευτεροῦν λεγόμενον ἐπαύοντα ;

— Τὸ γενομένον ἔργον τοῦ Α. Ἀνοῦντιου ἢ Ναῦς ἀπηρεοῦσθη νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν Τεργεστήν. Τούτου ἔνεκα πολὺ πλῆθος διαοργῶσαν διαδήλωσιν διεμαρτυρήθη ἐντόνος.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

ΑΡ. 27.

Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀρήσῃς
Εἰς τοὺς ἀρχαίους ποιητὰς
Τροῦζε νὰ με ζητήσῃς
Ἐὰν δ' ἐκ τῶν γραμμάτων μου
Ἐν, φίλε, ἀποβάλλῃς,
Εἰς μέρος σώματος κοινῶν
Εὐδὸς μὲ μεταβάλλῃς.

Πληρωμένος Χρυσαιετός.

ΑΡ. 28. ΚΥΒΟΛΕΞΟΝ

α . . .
. δ . .
. . μ .
. . . ς

Μαῦρο μάτι.

Αἱ λύσεις εἰς τὸ ἐπόμενον.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Δ. Β., Ἐνταῦθα. — Εἴχομεν ὄλην τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ διήγημά σας. Ἀλλὰ δὲν τὸ εὐρίσκομεν ἄξιον δημοσιεύσεως. Ἐν τοῖτοις διαβλέπομεν ὅτι θὰ γράψετε εἰς προσεχῆς μέλλον καλῆτερον καὶ τότε ὁ «Ἐπίκαιρος» ὅσους ἔταξεν ὡς πρόγραμμά του νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς νέους, θὰ τὸ δημοσιεύσῃ εἰς τὰς στήλας του εὐχαρίστως. Ἡ γλώσσα σας ὡραία. Ἀλλὰ διατὶ ἐκλέγετε ἴσσοι παρακτικὰ θέματα; Ὑπερον ὁ πηγμὸς ἐκεῖνος τοῦ Νίττον καὶ τῆς κατῶν του ἐλθοῦσης Νίττας δὲν οἶσ φάινεται ὀλίγον πολὺ ἀπίθανος; Ἀλλὰ τί περίεργος σύμπτωσις νὰ ἐκλέξητε καὶ οἶς τὰ ἴδια ὀνόματα, διὰ τῶν ὁποίων ἔχει βαπτίσει καὶ ὁ κ. Φυτῆλης τοὺς ἥρωάς του εἰς τὸ τελευταῖον του δράμα. Ἐχετε ἀναγνώσει τὸ δράμα τοῦ συνεργάτου μας;

Κον Ἀρ. Κ., Ἀρτάκη. — Ὡς πρὸς τὴν κωμωδίαν τοῦ κ. Πιντζα εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ διορθωθῇ ἐκεῖνο ποῦ λέγετε. Ταμποῦα καὶ Κόπανον, καθὼς καὶ Πιάδα τοῦ Πάλλη δνοτυχῶς δὲν ἔχομεν. Τὰ βιβλία αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ πρὸς διακομὴν δωρεὰν ὅπου δεῖ, κρατοῦνται ποῖος οἶδεν εἰς ποῖα ἄδρια. Μερικὰ τούτων πωλοῦνται νομίζομεν εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα.

Λίδα Β. Κ., Πέρα. — Τὸ δεῦτερον ἀποσταλὲν θὰ ἐδημοσιεύετο, ἐὰν δὲν ἀποτείνεσθε πρὸς τὸν «Ἐπίκαιρον» ὡς ἐκφράσαντα τοιαῦδε ἢ τοιαῦδε γνώμην ἐπὶ τοῦ πρώτου δημοσιεύματος ἐνῶ ὁ «Ἐπίκαιρος» δημοσίᾳ δὲν ἔπραξε τοῦτο. Ἡ ἀλληλογραφία του πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἰδιωτικὴ ὅπως πράγματι εἶναι, ἐὰν λοιπὸν δημοσιεύσωμεν τὸ παρόν, θὰ παρασχωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μίαν ἀπορίαν: ποῖτε ὁ «Ἐπίκαιρος» ἐξέφρασε τοιαύτην ἢ τοιαύτην περὶ εὐτυχίας γνώμην; Ἀλλ' ἄς ἔλθωμεν ἐπὶ τοῦ πράγματος. Κατηγορεῖτε τὴν «Ἐπίκαιρον» ἐπειδὴ ἐτόλμησε νὰ σημειώσῃ εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν του ὅτι ἡ εὐτυχία κατακτάται διὰ τῆς ἀπολαύσεως τοῦ ἐπιθυμητοῦ κτλ. Μίαν τοιαύτην ἰδέαν τὴν κατακρίνετε, διότι ἴσως οἶσ φαίνεται πολὺ ἕλιτικὴ. Ἀλλὰ οἶσ βεβαίωμεν ὅτι καὶ μόνη σας δύνασθε νὰ βεβαιωθῆτε περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὑφ' ἡμῶν λεχθέντων. Ἡ ἐπιτελεῖσις τοῦ καθήκοντος, ὅπως λέγετε, νομίζετε ὅτι φέρει εὐτυχίαν, ἂν τὸ καθήκον ὁμοῦς αὐτὸ δὲν εἶναι ἐπιθυμία μας; Ὅσα γράψετε εἰς τὸ παρόν χρονογράφημά σας εἶναι τόποι κοινοὶ καὶ προλήψεις — μὴ θυμῶνετε, ἡ γνώμη μας εἶναι. — Καὶ εἰς τὸ ζήτημα ἀζόμη τοῦ

χορομοῦ ἔχετε λάθος ἀπέραιτον. Ὅταν χοροδοῦντε τρώγουσα κερῶσια, θὰ πάσῃ ἡ ἐπιθυμία σας τοῦ νὰ φάγετε καὶ ἄλλα κερῶσια. Τότε ἡμπορῇ νὰ ἐπιθυμήσετε φρούνας, φάγετε λοιπὸν φρούνας διὰ νὰ εἶσθε εὐτυχῆς. Ὅτι ὁ ἄνθρωπος πάντοτε ἐπιθυμῇ καὶ ἐπ' ἄπειρον, εἶναι τοῦτο γνωστὸν, ἂν ὁμοῦς πάντοτε καὶ ἐπ' ἄπειρον ἐκαιοποιεῖ τὴν ἐπιθυμίαν του δὲν εἶναι ἐξαίσιον, δὲν εἶναι αὐτὸ ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου; Πῶς ὄχι; Στείλετέ μας τίποτε ἄλλο, ἀλλ' ἀρήσατε τὴν εὐτυχίαν κατὰ μέρος, ἥτις ὑπάρχει, ἔη καὶ βασιλεύει, ὅπως ὑπάρχει, ἔη καὶ βοσιλεύῃ ἡ δνοτυχία. Διότι ἐὰν δὲν ὑπῆρχε δνοτυχία, δὲν θὰ ὑπῆρχε καὶ ἡ εὐτυχία, αὐτὸ εἶναι βέβαιον. Ἐπειδὴ ὑπάρχει τὸ ὄχι, ὑπάρχει καὶ τὸ ναί.

Πληρωμένον Χρυσαιετόν. — Τὸ ποιηματικὸν σας δὲν εἶναι ἄσχημο, ἐπειδὴ ὁμοῦς δὲν εἶναι ἄσχημο δὲν ἔπειτα ὅτι πρέπει νὰ δημοσιευθῇ. Καὶ τοῦτο διότι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ γράψετε καλῆτερον.

Κον Τ. Τ. — Τὸ διηγηματικὸν σας καλῆτερον ἂν ὅσα εἰσέλαιτε μέχρι σήμερον. Εὐγέ σας. Βλέπομεν ὅτι ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἀνοίγονται πρὸ ὑμῶν οἱ δρόμοι τῆς τέχνης. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἀζόμη ὀλίγον καὶ ὁ Ἐπίκαιρος θὰ σας οργκατάλεγγ μετὰ τῶν συνεργατῶν του. Στείλατέ μας καὶ ἄλλα.

Ε. Μ. Βουγιούκδερε. — Ὅλοι οἱ γράφοιτες ἔχουν τὴν ἰδέαν ὅτι κατὰ κῶμον. Ὁ Ἐξαρχόπουλος μάλιστα εἶχε τὴν ἰδέαν ὅτι ἦτο ὁ κρῆσιμος τῶν ποιητῶν μας. Διατὶ καὶ οἶσ νὰ μὴν ἔχετε τὴν ἰδέαν αὐτήν; Δὲν θέλωμεν νὰ οἶσ βγάλωμεν ἀπὸ τὸ ὡραῖον σας ὄνειρον.

Λίδα Ζ. Χ. Πέραν. — Ἡ φλόγα τῶν ματιῶν τῆς ἡρωίδος σας δὲν εἶναι ἡ ὡραία ἐκεῖνη φλόξ, τὴν ὁποῖαν εὐτυχήσαμεν ποτε χάρις εἰς ὑμᾶς νὰ γνωρίσωμεν. Σᾶς τὸ βεβαίωμεν.

Λίδα Θελεξινόη, Μεσάχωρον. — Ἐλάβομεν τὴν περὶ τοῦ χρονογραφήματος τῆς δος Βαρ. Καζιάνου ἀνοικτήν ἐπιστολήν σας. Εἰς τὸ παρόν φύλλον θ' ἀναγνώσῃτε κατὰ σχετικὰ εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν. Μᾶς φαίνεται ὁμοῦς ὅτι ἡ ἀξιότιμος δεσποινὶς πειράσεται κάπως χονδροῦσιζα. Ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τὰ πειράγματα αὐτὰ εἰς τὴν ἐπιστολήν σας μὲ ἀποικωπητικὰ; Τότε τὴν ἐπιστολήν σας θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ 21 φύλλον. Ἐχομεν ὁμοῦς καὶ μίαν μικρὰν ὑποψίαν. Φοβοῦμεθα γὰρ ἀπὸ τὸ πολὺ θελκτικὸν σας ὄνομα νὰ μὴ κρύπτεται κάποιος μουσταχοφόρος πολὺ γνωστός μας.

ΠΩΔΕΙΤΑΙ ἐν Ταταούλοις, ἐν ὁδῷ Σακᾷ, παρὰ τὸν Ἄγιον Ἀθανάσιον, οἰκία δώροφος, μὲ θανασιαν θῆαν καὶ ἐξοχησιτάτη, περιλαμβάουσα αὐλήν, φρέαθ καὶ εἰς τὸν ἄνω ὄροφον δύο εὐρύχωρα δωμάτια. Ἐχει δύο χονδροῦς τοίχους τῆς πυρκαϊᾶς ἐκ λίθων. Πρὸ αὐτῆς θὰ διέρχεται ἡ γραμμὴ τῶν τροχοδοσῶν, τῆς ὁποίας ἡ κατασκευὴ ἤρξατο ἤδη. Τιμὴ αὐτῆς 80 ὀθωμανικαὶ λίραι διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐπικαίρου».

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΠΑΝΤΟΥ ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΔΕΥΚΩΜΑ ΚΙΜΩΝΟΣ ΜΠΕΛΛΑ Τὸ μόνον Ἑλληνικὸν Ἐμβατήριον Ὀλυμπιακῶν Ἀγόνων. Capriccio per Pianoforte. Charlotta, (πόλκα).

Ἐξεδόθησαν: Μουσικὸν Περιοδικὸν Περιλαμβάνον ἔργα ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ὁμογενοῦς καλλιτέχνου.

Πίνετε ὅλοι τὸν ἑλληνικὸν ζῦθον ΝΕΚΤΑΡ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ε. Β. ΣΙΜΕΛΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ Κουρσοῦμ χάν, ἀριθμ. 3.